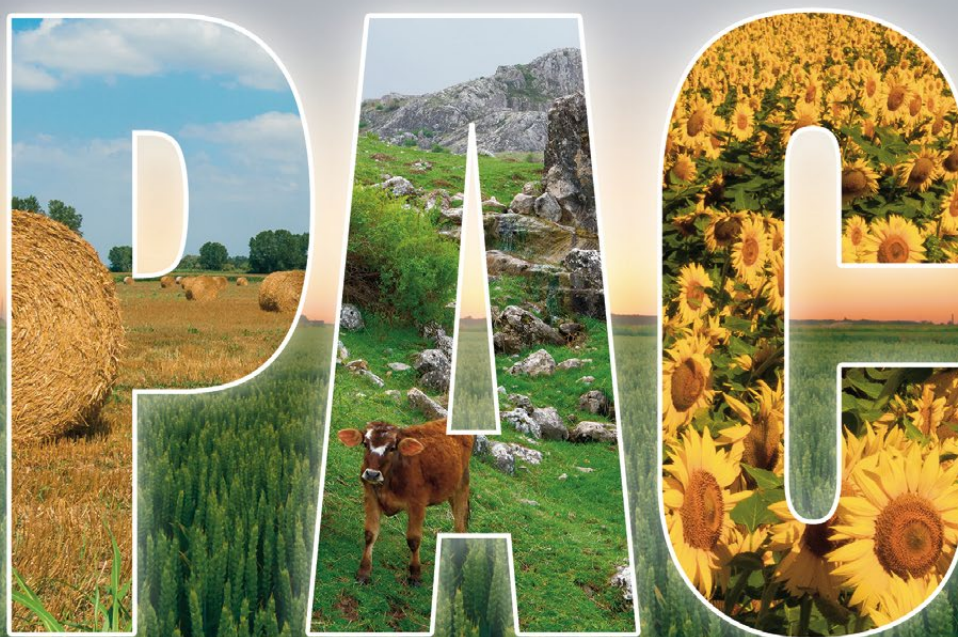

BROUS

agrícoles i forestals

LA REVISTA DEL COL·LEGI D'ENGINYERS TÈCNICS AGRÍCOLES I FORESTALS DE CATALUNYA

LA NOVA

Núm. 26 / Setembre 2022

← NORMATIVA

La Reforma de la PAC i el Pla Estratègic per Catalunya 2023-2027

Pàg. 14

ACTUALITAT

La seguretat del sistema d'assegurances agràries.

Pàg. 22

EL PERSONATGE

Cinta Borràs, Presidenta de la demarcació de Tortosa-Terres de l'Ebre del col·legi d'Enginyers Tècnics Agrícoles i Forestals de Catalunya Pàg. 20

MÓN AGRÍCOLA I FORESTAL

50 anys de Mercabarna

Pàg. 30

fira agrària de **santmiquel**

68 SALÓ NACIONAL DE LA MAQUINÀRIA AGRÍCOLA

Lleida, del 29 de setembre al 2 d'octubre de 2022

Inscrigui's com a visitant professional a
www.sant-miquel.com
i rebrà una invitació gratuïta

Organitza:

fira lleida

www.sant-miquel.com

Editorial..... 5

MIRADES DEL SECTOR

En Primer Pla..... 6

La guerra d’Ucraïna i els mercats agraris

Entrevista..... 10

L’ametller, cultiu transcendent en evolució

14

En portada

La Reforma de la PAC i el Pla Estratègic per Catalunya 2023-2027

El personatge..... 20

Cinta Borràs

Actualitat..... 22

La seguretat del sistema d’assegurances agràries

MÓN FORESTAL

Gestió i conservació forestal..... 26

Les petites explotacions ramaderes catalanes i el territori

Gestió forestal..... 28

La Certificació Forestal PEFC Gestió Forestal Sostenible: L’ENSCAT

MÓN AGRÍCOLA I FORESTAL

50 aniversari..... 30

50 anys de Mercabarna, 50 anys de canvis

Aprofitament fotovoltaica..... 32

Energia Biophotovoltaica

Gestió i conservació forestal..... 36

El paper dels professionals agrícoles en el sistema agroalimentari

Producció d’arròs..... 38

Energia Biophotovoltaica

VIDA COL·LEGIAL

La promoció del 1962..... 40

La promoció del 1972..... 41

ACTIVITATS COL·LEGIALS

Demarcació de Barcelona..... 42

Demarcació de Girona..... 44

Demarcació de Lleida..... 46

Demarcació de Tarragona..... 48

Demarcació de Tortosa - Terres de l’Ebre..... 49

DESCOBRIR

Un tomb per la terra..... 50

TASTETS DE LLENGUA

Normalització lingüística..... 51

BROTS

Redacció: carrer Enamorats, 62, baixos. 08013 Barcelona | Tel.: 932 179 753 | Publicitat i administració: Jesús García Moriana | Directora de la revista: Montserrat Bas i Obradors | Consell de Redacció: Junta del Col·legi d’Enginyers Tècnics Agrícoles i Forestals de Catalunya | Coordinació: Jesús García Moriana | Dipòsit Legal: 22825-2017 | Coordinació i realització editorial: Olimpia Nofuentes. Editora | Zekromed | Direcció i gestió de continguts | direccion@zekromed.es | Foto portada: Gettyimages.

WELGRÖ

ESPECIALIDADES NUTRICIONALES MASSÓ

Soluciones de confianza

COMERCIAL QUÍMICA MASSÓ, S.A.
C/ Viladomat, 321, 5º planta - 08029 Barcelona (España)
Tel.: 934 952 500 - Fax: 934 952 502
E-mail: masso@cqmasso.com
www.massoagro.com

Retorn a l'activitat presencial

Benvolgudes i benvolguts,

Teniu a les mans un any més la revista Brots i un petit detall que esperem pugueu disfrutar.

Després d'uns dos anys de la pandèmia, que va suposar una parada general i un altre ritme. En aquests moments ja podem començar a gaudir d'una normalitat tant amb les relacions personals com en les professionals.

Així doncs, hem pogut veure un retorn a l'activitat presencial.

Com de tot s'ha après coses. Les reunions telemàtiques continuaran, tot i que s'agraeix poder-nos trobar i gestionar temes que havien quedat aturats per la pandèmia.

Les formacions telemàtiques sovint són un encert i permet assistir a conferències i xerrades sense tenir el cost de temps que suposa un desplaçament. En aquest sentit, agrair-vos l'acollida de les videoconferències de xerrada amb experts, que esperem continuar oferint. Com sempre qualsevol tema que us interessi només cal que ho digueu.

Les noves tecnologies i la digitalització són el futur i el camí per aconseguir ser útils a les nostres feines i millorar eficiències. El reciclatge i nova formació en aquests aspectes serà clau.

Un altre tema cabdal al qual hi hem d'estar tant sí com no és com a agents imprescindibles per la gestió del medi ambient a tots nivells.

Des del Col·legi continuem amb la política d'aprofitar sinergies i unir esforços entre les professions. Cal destacar les bones relacions entre els col·legis d'agrònoms i de forests. I en el treball conjunt que hem fet amb la realització de la guia administrativa amb el Col·legi Oficial de l'Enginyeria de Forests de Catalunya.

Treballs conjunts que esperem continuar.

Continuem i continuarem amb la defensa de la professió a tots nivells, intensificant les relacions amb l'administració i defensant que puguem treballar a tots nivells al medi natural, a la indústria alimentària i en la producció a tots nivells. Perquè és una professió necessària i imprescindible on disposem d'una visió pluridisciplinària que no disposen d'altres professionals.

Esperem des de la Junta us agradi la revista, i esperem poder saludar-vos personalment ben aviat.

Com sempre pel que us faci falta el Col·legi està a la vostra disposició.
A disfrutar i ens veiem aviat.

Montserrat Bas i Obradors
Degana

La guerra d'Ucraïna i els mercats agraris

Des de 2020 a partir de la disrupció que va causar la covid els mercats alimentaris han sofert una gran volatilitat que la guerra d'Ucraïna ha accentuat de forma dramàtica. Els preus dels cereals, per exemple, han assolit preus sense precedents. Quines en són les causes, quines les conseqüències i quines les alternatives?

Francesc Reguant

President de la Comissió d'Economia Agroalimentària del Col·legi d'Economistes de Catalunya

La covid, des de bon començament, va afectar seriosament a les cadenes de proveïment.

Tanmateix, no s'explicarien els increments de preus que es van assolir si no s'hi afegís l'acció dels fons especulatius, sobretot en els mercats de futurs. Aquests varen trobar en les dificultats inicials de proveïment dels mercats una oportunitat per a fer creïbles unes expectatives exagerades de dificultat que varen impulsar la inflació.

Ara bé, la incorporació a l'escenari de la guerra d'Ucraïna obre la porta

a una crisi diferent on conflueixin múltiples més vectors. La guerra ens situa enfront de l'expectativa d'un shock d'oferta, on al vector aliments, s'hi afegeix el vector energia, el vector fertilitzants i, amb la màxima intensitat, el mateix vector geopolític de la guerra. Sense oblidar, alhora, que el canvi climàtic pot oferir noves dificultats en qualsevol moment.

En concret 2022 està sent un any especialment calorós en àmplies zones productores de cereals i altres conreus extensius amb sequeres extremes i incendis. La conseqüència esperable de tal escenari no és solament la inflació sinó, més probablement, l'estagflació. Als especuladors ja no els cal fer esforços per convèncer que hi haurà problemes en el proveïment atès

que les dificultats de l'oferta per cobrir la demanda poden esdevenir reals.

La taula 1 exposa numèricament l'impacte de preus en dos moments. El primer referit a l'impacte de la covid (de gener 2020 a desembre 2021). El segon assenya la el salt espectacular que es produeix als primers mesos de la guerra amb relació a la base inicial precovid.

PRODUCTE	Preu A	Preu B	B/A	Preu C	C/A
	1/20	12/21	%	4/22	%
Blat de moro	175	273	56	366	109
Blat panificable	219	322	47	400	82
Petroli brend	22	79	259	112	409
Urea	215	890	313	907	321
Clorur potàsis (CIK)	202	221	9	562	178

Els recursos energètics són peça clau de la guerra. El 2019 Rússia proveïa a Europa el 40% del gas, el 45% del carbó i el 26% del petroli que consumia. Aquesta dependència energètica tan elevada és un fort condicionant en un escenari d'enfrontament. Si a aquest escenari hi afegim les sancions econòmiques i bloquejos comercials la conseqüència és que el petroli i el gas adquireixen preus molt elevats, els quals es traslladaran a la resta de productes.

Un altre grup de productes que viu una volatilitat espectacular (taula 1) són els fertilitzants sintètics que requereixen un alt consum de gas per a la seva fabricació. A més, hi ha una alta dependència global de la producció russa de fertilitzants. En concret, Rússia és el primer exportador mundial de fertilitzants de nitrogen i de potassi i el segon de fertilitzants de fòsfor. Aquest factor també pot afectar el proveïment alimentari global, ja que els alts preus dels fertilitzants poden condicionar la productivitat dels conreus si es limita el seu consum.

En relació amb els aliments tant Rússia com Ucraïna en són

grans productors i exportadors de cereals i oleaginoses. En relació amb el mercat mundial destaca l'ordi, del qual entre Rússia i Ucraïna en produeixen el 19%, de blat en produeixen un 14% del

“

El mercat mundial destaca l'ordi, del qual entre Rússia i Ucraïna en produeixen el 19%, de blat en produeixen un 14% del global i de gira-sol produeixen aproximadament la meitat de l'oferta global.

”

global i de gira-sol produeixen aproximadament la meitat de l'oferta global. El comerç de cereals des de Rússia i Ucraïna té un pes molt important en

algunes regions. Sobre el total d'importacions de cereals d'Àfrica, el 35,4% prové de Rússia i Ucraïna; aquest percentatge és el 40,9% pel Mig Orient i el 17,9% d'Àsia. A Europa n'hi aporta un 13,4%. Espanya i especialment Catalunya en reben una part significativa d'aquest percentatge, en concret el 20,1% dels cereals rellevants per Catalunya procedeixen d'Ucraïna.

Els riscos derivats de la guerra en relació amb l'alimentació mundial provenen del doble risc que Ucraïna no pugui produir al potencial d'oferta que té o que a causa de la guerra o a les sancions Ucraïna o Rússia no pugui fer arribar la seva producció als països de destí. Els dos riscos són reals, l'Associació Cerealista d'Ucraïna estima una reducció d'un 40% de la producció i el 50% de les exportacions. Alhora, les dificultats per transportar la producció ucraïnesa a destí són igualment reals.

Els aliments bàsics tenen una demanda molt inelàstica que els fa multiplicar l'efecte de qualsevol desequilibri oferta-demanda, propietat que saben aprofitar bé els fons especulatius per treure'n rendiment redimensionant la resposta dels preus. Aquest és l'aspecte més crític. És en els preus on està el principal problema. Són els preus, la desigualtat i la insolidaritat els que maten de gana. Són els preus els que han portat en un any la xifra de desnodrits de 570.000 a 750.000 persones i creixent. Són els preus els que estan alimentant les properes tensions socials i polítiques als països més dependents. En aquest sentit, tot i que la globalització ha sofert una ferida mortal, Europa ha de contribuir al proveïment alimentari als països amb majors dificultats, que estan patint, com a víctimes alienes al conflicte, les conseqüències de la guerra d'Ucraïna.

Són els preus els que han portat en un any la xifra de desnodrits de 570.000 a 750.000 persones i creixent.

Les alternatives

El repte energètic a causa de la guerra és per a la Unió Europea el més complex. En general, el proveïment energètic europeu era, fins ara, excessivament dependent de Rússia i excessivament optimista sobre la transformació energètica vers les renovables. Com a conseqüència, s'ha hagut d'acceptar el gas i la nuclear com a energies "conjunturalment verdes". Alhora, per la via de les urgències s'ha retornat al carbó i s'ha acceptat el Shale gas quan estava prohibit a la UE. Paral·lelament, s'estan buscant nous proveïdors de gas i petroli, donant un fort impuls a les energies renovables i reclamant polítiques d'austeritat energètica. Recuperar la suficiència en el proveïment energètic és crític per a la dinàmica econòmica i és clau per fer front a les disfuncions de preus. Les alternatives immediates han estat buscar proveïdors alternatius, rebaixar plantejaments a l'agenda del Green Deal i accelerar l'impuls a les renovables, acció que, tanmateix,

no pot donar resposta immediata a una crisi aguda puntual.

Pel que respecta al repte alimentari el punt més crític a curt termini és aconseguir que la producció arribi a port, mai millor dit. Des de la Unió Europea estan obrint corredors solidaris per a fer-hi front. Tot plegat està comportant uns costos, però obre l'esperança d'un bon resultat.

El segon objectiu urgent, tot i que requerirà més temps, és reduir la dependència alimentària (a Catalunya d'una manera singular) i incrementar la producció per poder atendre adequadament la demanda. Garantir el control dels estocs i mantenir unes reserves adequades. En alimentació, la UE també s'ha vist obligada a relaxar algunes de les mesures establertes en el Green Deal tals com: acceptació de soja i blat de moro transgènic, revisió a la baixa de criteris sanitaris d'importació d'alguns aliments, recuperar els conreus en guarets Impuls de la fertilització orgànica. Alhora caldrà prendre un seguit de mesures per millorar la dinàmica dels mercats i evitar la volatilitat i els seus efectes inflacionistes.

D'entre aquestes mesures la regulació dels mercats de futurs és molt necessària a pesar dels impediments interessats perquè s'adopti.

La revisió de les mesures Green Deal, tant per l'energia, com per l'alimentació, pot semblar que l'aposta mediambiental i contra el canvi climàtic és un objectiu a reconsiderar en situacions de crisi. No és així, els objectius de l'Agenda 2030 i el Green Deal han de mantenir l'alta prioritat que només una situació greu inesperada pot modificar en un temps breu. Però la necessària reacció davant la guerra d'Ucraïna també ens hauria de moure a la reflexió sobre l'encert d'algunes mesures, algunes d'elles proposades per a determinades finalitats mediambientals, però que potser no totes fan avançar en la direcció que diuen anar. La gran transformació verda té una gran complexitat amb vectors contradictoris difícils de gestionar vers una resultant òptima. Ucraïna ens dona moltes lliçons d'humilitat i una d'elles n'és el necessari desterrament del dogmatisme verd per substituir-lo per l'efectivitat verda. 🇺🇦

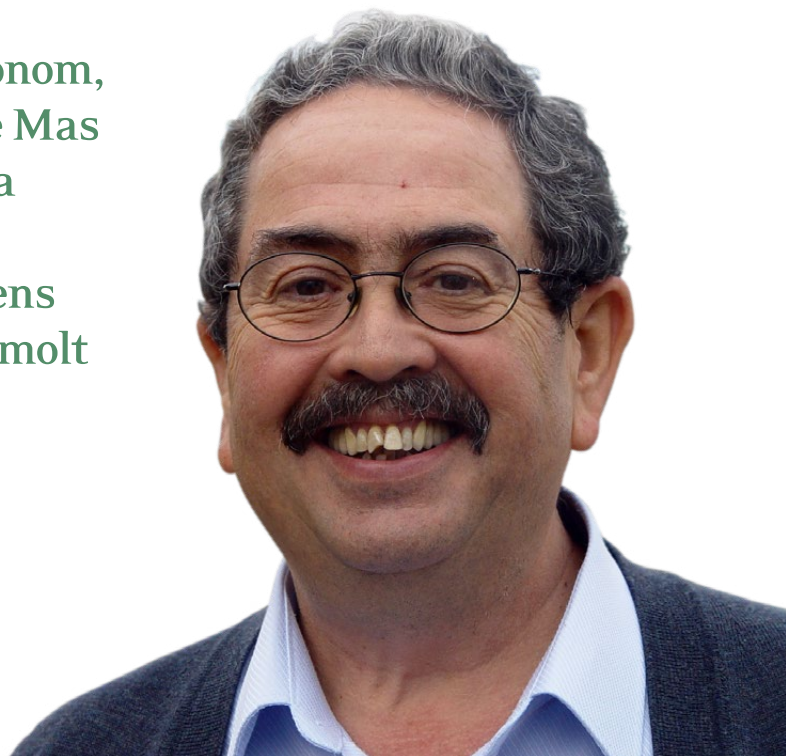

L'ametller, cultiu transcesdental en evolució

El cultiu de l'ametller està experimentant un gran creixement i un gran canvi.

Francisco Vargas, enginyer agrònom, investigador jubilat de l'IRTA de Mas Bové, és una autoritat en aquesta matèria i quan li sol·licito una entrevista per la nostra revista ens la va facilitar ràpidament i amb molt d'afecte.

Per Joan Gamundi Vilà
Col·legiat 1.010

Com has vist l'evolució del cultiu de l'ametller aquests darrers anys?

En els últims deu a quinze anys s'ha produït un gran canvi en el cultiu de l'ametller a Espanya. Tradicionalment s'havia considerat a aquest arbre fruïter com un cultiu complementari en l'explotació agrícola, a causa de la irregularitat de les collites. Els arbres florien primerencament i les gelades tardanes destrossaven la producció. Com a conseqüència, l'ametller s'implantava en terrenys pobres, en secà i se li proporcionaven cures marginals.

Però entra una gran investigació...

La situació va canviar radicalment quan els programes de millora desenvolupats en centres de recerca espanyols: ENCEBES (Múrcia); CITA (Saragossa) i IRTA (Mas Bové)

obtenen i posen a la disposició de l'agricultor noves varietats de floració tardana, i per consegüent, amb menor risc de patir danys per gelades, amb bones característiques agronòmiques i amb una gran capacitat productives. Milers d'agricultors van poder observar la potencialitat d'aquestes varietats en les plantacions de l'IRTA en Mas Bové i en les Borges Blanques.

Això comporto un model de canvi en les noves plantacions?

El canvi en la concepció del cultiu ha estat radical, gairebé podríem parlar d'una revolució. També ha ajudat al canvi, els preus raonables de l'ametlla.

Parlem de la revolució que ens anomenes.

Podem dir que el cultiu ha passat a ser considerat com

a bàsic en l'explotació. S'han realitzat moltes plantacions en regadiu o en secans fèrtils. Se li han donat les cures pròpies de qualsevol altre fruïter. El canvi de model productiu ha estat realment impressionant. L'agricultor s'ha trobat amb la possibilitat d'utilitzar varietats de floració tardana, autofèrtils, característica que afavoreix la pol·linització i quallat del fruit, i sobretot amb una alta capacitat productiva.

Com soc veterà i us segueixo des de fa molt temps (i en tinc 83 anys). He viscut molt d'aprop l'evolució de Mas Bové i el que representa. Explica'm una mica.

La Diputació de Tarragona va adquirir la finca de Mas Bové al començament dels anys seixanta, amb la idea de fundar un centre d'experimentació i

desenvolupament agropecuari. Benigne Francesh, el gerent, Joaquim Vilà Tintoré, el perit agrícola, i l'Antoni Jordà, el veterinari, van fer un magnífic treball de posada en marxa del centre. En l'aspecte agrícola, voldria destacar que J. Vilà, amb la inestimable ajuda de Ramón Vidal i Barraquer i de Maurici de Sivatte, van iniciar diversos assajos de fruiters a Mas Bové i van aconseguir reunir, amb la col·laboració de centres de recerca francesos, italians i espanyols, unes excel·lents col·leccions de varietats d'ametller i avellaner, que van servir perquè després es poguessin emprendre programes de millora. Crec que és obligat agrair a aquestes persones, ja que avui no estan entre nosaltres, la tasca que van realitzar, tant útil per als investigadors que vam venir després d'ells.

Mauricio Sivatte va ser molts anys president del col·legi de Perits Agrícoles de Tarragona. A l'any 1972 quines decisions pren la Diputació de Tarragona?

En 1972 la Diputació pren la decisió que a Mas Bové es realitzin programes de recerca i experimentació per a la millora de l'avellaner i l'ametller. Per encàrrec de la Diputació, Joan Tàsias i jo realitzem en 1973 un estudi

sobre la situació i possibilitats de millora d'aquests dos cultius a Tarragona, Joan sobre l'avellaner i jo sobre l'ametller. La Diputació va aprovar aquests estudis, i els va publicar editant dos llibres i ens va contractar perquè portéssim endavant els programes proposats. Posteriorment vam contractar dos excel·lents professionals, Joan Clavé i Miguel Romero perquè col·laboressin amb nosaltres. El centre va créixer amb rapidesa. Es van enfortir les relacions nacionals i internacionals amb altres centres de recerca i es van realitzar nombroses activitats en col·laboració amb el sector productor i comercialitzador de la fruita seca. Entre elles, potser pot destacar-se l'organització en 1976 del Primer Congrés Internacional de l'Ametlla i l'Avellana a Reus. Es van iniciar projectes de recerca en altres cultius, primer en nogueres i "pistachero" i posteriorment en garrofer.

En 1986 la Diputació us traspasa l'IRTA de la Generalitat.

En 1986 el centre es traspasa a l'IRTA, s'incrementa l'activitat investigadora i es produeixen noves incorporacions d'investigadors, especialistes i personal de suport. D'altra banda, mereix també destacar que l'IRTA crea en aquestes dates a Mas Bové el departament de Nutrició Animal, dirigit durant molts anys pel veterinari Joaquim Brufau.

Més tard s'incorporen a Mas Bové tècnics d'extensió agrària, com Joan Plana, Joan Ramon Gispert, Josep Santos, Jesus Montero, van formar un bon equip. Ja que parlem del centre Mas Bové explica'ns els plans de millora.

El programa de millora de varietats d'ametller per creuaments dirigits, que jo vaig tenir l'honor de dirigir, es va iniciar per la Diputació de Tarragona en 1975 i es va continuar per l'IRTA després del traspàs del centre. Al llarg del programa, vaig tenir la sort de poder comptar amb la col·laboració d'excel·lents professionals: Miguel Romero; Ignasi Batlle; Xavier Miarnau; Joan Clavé; Josep Santos; Joan Plana; Jaume Vergès; Josep Maríà Fargas, etc. Després de la meua jubilació en 2011, Ignasi Batlle, es va fer càrrec de la direcció. Ha estat un programa molt ambiciós d'encreuaments entre genitores d'origen molt divers, amb l'objectiu d'obtenir i seleccionar varietats de floració tardana, per a escapar de les gelades tardanes, autofèrtils, per a facilitar la pol·linització, alta capacitat productiva, fruit de qualitat, facilitat de formació i poda de l'arbre, tolerància a condicions adverses sequera, malalties, etc.

Després d'aquest immens treball científic, que vàreu aconseguir?

En 1992 es van obtenir les primeres varietats difoses, **Masbovera**, **Glorieta** i **Francolí**, que van ser molt ben acollides pels agricultors. En 2005 es va decidir iniciar la difusió de **Vairo**, **Marinada** i **Constantí**, dels quals s'han multiplicat milions de plantes que s'han plantat per tota Espanya i diversos països del món.

Ens has parlat d'haver-hi aconseguit varietats de floració tardana, de bona qualitat, i bones produccions si estan en regadiu. De terrenys adequats. Això dona un cert porvenir a l'ametlla espanyola?

La producció mundial està dominada per Califòrnia, que ve a produir més del 80% de la

producció mundial. La superfície conreada s'ha incrementat considerablement a Espanya, en els últims vint anys, actualment ocupa unes 600.000 ha, amb excel·lents produccions. El cultiu necessita molta aigua, perquè es conrea en climes secs i càlids, i les sequeres que periòdicament sofreix Califòrnia i la consegüent opinió pública en contra de l'ús excessiu de l'aigua en l'agricultura, constitueixen les principals amenaces del cultiu. El segon lloc, a molt considerable distància està Austràlia, amb un 8% de la producció mundial. Conreen unes 50.000 ha, amb magnífic nivell tecnològic i produccions molt altes. Espanya conrea unes 600.000 ha, d'elles unes 120.000 ha en regadiu (encara que bona part d'elles amb regs deficitaris). La producció ve a ser el 6% del total mundial. Com les condicions del cultiu han millorat molt, en secà i regadiu, les produccions previsiblement s'incrementaran molt en els pròxims anys.

Actualment com està el mercat mundial de l'ametlla?

El comerç mundial està dominat totalment pels EUA. Califòrnia domina la producció i, per consegüent, també el comerç. Cal tenir en compte que l'ametlla és una fruita seca, no perible, relativament fàcil de transportar a grans distàncies i molt benvolgut per tots el que el coneixen. El consum va lligat a l'oferta, la qual cosa es produeix, es consumeix. Naturalment, els preus estan íntimament lligats a la relació entre l'oferta i la demanda. El consum d'ametlla és molt tradicional als països mediterranis i de l'Orient Mitjà i s'ha estès per altres àrees de nivell alt de renda, com són Europa, Amèrica del Nord, el Japó, etc.

“

Encara cal avançar molt més per a poder competir amb els agricultors californians i australians.

”

Podríem parlar d'un mercat global?

Per la seva facilitat de transport i conservació, estem davant un cas típic de mercat global. Les produccions locals tenen molt poca importància en els preus, la qual cosa realment importa és la producció mundial, excepte per a alguns mercats específics com són els de Marcona, Largueta i ametlla ecològica, la producció de la qual està pràcticament localitzada a Espanya íntegrament.

Creix la demanda mundial d'ametlla?

Per diverses causes ha crescut molt en els últims anys. Els Estats Units ha desenvolupat una important labor comercial per a l'obertura de mercats. A la Xina i l'Índia, països molt poblats, el consum s'ha incrementat molt a conseqüència de l'augment de nivell de renda de les seves poblacions. Entre altres mercats emergents prometedors, pot citar-se a Mèxic, el Brasil, Indonèsia i Corea. Als països de consum tradicional, Mediterrani, Europa, etc. S'ha incidit molt en la recerca i divulgació dels efectes beneficiosos sobre la salut, especialment el colesterol i la diabetis, entre altres.

Què aconsellaria al sector comercialitzador?

Poc puc aconsellar jo al sector comercialitzador, perquè segur que ells saben molt més que jo. En tot cas, puc comentar, que Espanya

augmentarà molt la seva producció en els pròxims anys i que haurà de vendre-la en un mercat molt competitiu. Cal apostar clarament per aconseguir un producte d'alta qualitat. Les ametlles espanyoles són molt saboroses, però en els mercats amb molta freqüència s'ofereix un producte heterogeni, compost per una mescla de varietats, les Comunes. Cal millorar l'homogeneïtat. En els últims anys s'estan plantant varietats amb un fruit molt bo, és necessari comercialitzar-les a part, no poden anar al sac de les Comunes. Un altre aspecte que cal millorar és el tema de les ametlles amargues, és necessari eliminar-les per complet perquè ocasionen greus problemes en la comercialització. El sector està fent esforços importants en aquest sentit.

Finalment, pots fer algun comentari sobre els canvis tecnològics que s'han produït i que han de produir-se en el cultiu?

Els canvis produïts en la tecnologia del cultiu han estat realment impressionants i difícils de realitzar tenint en compte d'on es partia. L'agricultor va haver de canviar per complet la seva concepció del cultiu: el pas del secà al regadiu, les necessitats de reg, els canvis en la fertilització, poda, maneig de malalties, etc. han suposat reptes importants, en els quals s'ha avançat molt ràpidament. Però, sens dubte, encara cal avançar molt més per a poder competir amb els agricultors californians i australians. S'ha de millorar, per exemple, la gestió del reg, la fertilització, l'anàlisi foliar per a conèixer l'estat nutritiu i controlar mancances de micro elements, la defensa fitosanitària, etc. S'ha avançat molt, però queda molt per caminar. 🌱

La Reforma de la PAC i el Pla Estratègic per Catalunya 2023-2027

1 INTRODUCCIÓ

El passat 6 de desembre del 2021 es va fer públic el reglament europeu que dissenya la política agrària comuna per al 2023-2027. Mitjançant el nou reglament, que estableix les bases de la nova política agrària, s'augura una PAC que té per objectiu ser més justa, més ecològica i orientar-se en l'obtenció de resultats. Aspirant a garantir un

futur més sostenible a la vegada que atorgant més flexibilitat als estats membres a l'hora d'adaptar les mesures als seus territoris.

El nou reglament és també el més ambiciós des del punt de vista mediambiental, ja que la PAC ha de donar suport tant a l'estratègia de la granja a la taula (Farm to Fork) com a l'estratègia sobre biodiversitat 2030, ambdues emmarcades dins del Pacte Verd

Europeu i ha d'estar alineada amb els objectius de l'agenda 2030 per al desenvolupament sostenible. En aquest sentit, el Pla Estratègic de la PAC (PEPAC) es dissenya entorn d'una nova "arquitectura verda", fonamentada en la condicionalitat reforçada, els eco-règims de primer pilar i els compromisos ambientals del segon pilar.

Tal com estableix el reglament europeu, el pla estratègic de la PAC haurà de donar resposta a 9 objectius específics i un objectiu transversal, estructurats en tres àrees: econòmica, social i

Per **Oriol Anson Fradera**. Secretari d'Agenda Rural.
Laura Dalmau Pol. Subdirectora de Planificació Rural.
Valentí Marco Sans. Subdirector de Gestió i Control d'Ajuts Directes.

Figura 1: Objectius específics de la PAC 2023-2027

Font: DACC

mediambiental (figura 1).

Es preveu que posteriorment al procés d'avaluació d'aquests plans per part de la Comissió Europea, durant l'any 2022 s'aprovi el PEPAC i entri en vigor a partir de l'1 de gener de 2023.

2. NOVETATS DEL NOU RÍODE

Una PAC més justa

Per primera vegada, la PAC inclourà la condicionalitat social, és a dir, que els beneficiaris de la PAC hauran de respectar elements del dret social i laboral europeu per rebre els fons de la PAC.

La redistribució del suport de la renda serà obligatòria. Els estats membres redistribuiran almenys un 10% en benefici de les explotacions mitjanes i petites, i hauran de descriure en el seu pla estratègic com tenen previst que els pagaments directes es distribueixin d'una manera més equitativa.

El suport als joves agricultors serà també un factor clau per a l'assoliment d'una PAC més justa. Segons el nou reglament, a partir del 2023, s'estableix que els estats membres hauran de destinar un

mínim obligatori del 3% dels seus pressupostos per a l'ajuda en joves agricultors i relleu generacional. Tenint en compte el suport a la renda, les inversions o l'ajut de primera instal·lació de persones joves agricultores.

Una PAC més verda

La PAC donarà suport a la transició cap a una agricultura amb una major ambició pel clima, el medi ambient i el benestar animal, a través de noves eines:

- Coherència amb el Pacte Verd Europeu, integrant totalment la legislació mediambiental i climàtica de la UE. Els plans contribuiran als objectius de les estratègies de la granja a taula i de la biodiversitat, i no serà una PAC estàtica sinó que s'actualitzarà per tenir en compte els canvis en la legislació climàtica i ambiental.
- La condicionalitat o els requisits mínims que hauran de complir els beneficiaris de la PAC seran més ambiciosos i hauran d'assolir els objectius establerts en matèria mediambiental. En aquest sentit, la condicionalitat "reforçada" persegueix una major conscienciació dels beneficiaris

dels ajuts sobre la necessitat de complir aquests mínims, per respondre així a les expectatives de la societat en general.

- S'introdueixen els eco règims de forma obligatòria per als estats membres. Aquests hauran de destinar almenys el 25% del seu pressupost de suport a la renda a aquestes intervencions. Aquest nou instrument voluntari per als agricultors, els compensarà per la implementació de pràctiques respectuoses amb el clima i el medi ambient.

- Com a mínim el 35% dels fons de desenvolupament rural, definits per les CCAA, es destinaran a compromisos ambientals, que promoguin pràctiques de baix impacte per al medi ambient i que sigui beneficiosa pel clima, per la lluita contra el canvi climàtic i pel benestar animal.

En el seu conjunt, el Pla Estratègic Nacional preveu que al voltant d'un 43% del total del seu pressupost contribuirà a l'anomenada ambició ambiental i climàtica.

Impuls al coneixement, la recerca i la innovació

Avançar en la investigació, l'intercanvi de coneixement i la innovació serà també essencial per garantir un desenvolupament agrari intel·ligent i sostenible. La PAC fomentarà l'impuls en els sistemes de coneixement i innovació agrícoles (AKIS) per fer-los més forts i promoure el desenvolupament de projectes d'innovació, la difusió dels seus resultats i l'assessorament agrari.

Una PAC basada en rendiments

L'orientació a resultats del nou model d'aplicació requereix un marc de rendiment sòlid que implicarà avaluacions anuals i

pluriennals a partir d'indicadors de realització, de resultats i d'impacte, d'acord amb el que es disposa en el marc de rendiment, seguiment i avaluació. Com a part del marc de rendiment, seguiment i avaluació, els estats hauran de realitzar un seguiment dels avenços i informar anualment a la Comissió. La informació facilitada serà la base sobre la qual la Comissió informarà dels avenços cap a la consecució dels objectius específics al llarg de tot el període, i per tant, la PAC estarà en valoració i revisió permanent.

3 EL PLA ESTRATÈGIC DE LA PAC A ESPANYA

Una de les principals novetats de la nova política agrària és la integració dels ajuts del primer i segon pilar dins d'un únic Pla Estratègic per Estat membre. En el cas d'Espanya i pel que fa a desenvolupament rural, el Pla Estratègic substituirà els actuals Programes de Desenvolupament Rural, els quals fins ara, n'hi havia un per cada comunitat autònoma.

“ la PAC elimina la subsidiarietat actual de les comunitats autònomes, reduint el nombre de plans a un per Estat membre ”

D'aquesta manera, la PAC elimina la subsidiarietat actual de les comunitats autònomes, reduint el nombre de plans a un per Estat membre. Aquesta reducció, però, no implica una simplificació en l'anàlisi, ni en l'aplicació del programa, ja que en tots els casos, els plans estratègics permeten incorporar les especificitats regionals necessàries per poder aplicar una política coherent amb les necessitats de cada territori.

Així doncs, a nivell estatal totes les comunitats autònomes, ministeris corresponents i el FEAGA, han treballat conjuntament

per dissenyar un Pla Estratègic de la PAC comú. El resultat ha estat un PEPAC extens, on hi apareixen totes les intervencions que es duran a terme a nivell estatal, tant del primer pilar com del segon i les intervencions del segon pilar amb elements regionals, les quals es divideixen en una part comuna, d'aplicació per a totes les comunitats autònomes que portin a terme aquella actuació, i una part regional, on es recullen les especificitats que són només d'aplicació per a determinades comunitats.

4 INTERVENCIIONS AJUTS DIRECTES FEAGA: ASPECTES RELLEVANTS PRIMER PILAR

Els ajuts directes del primer pilar, finançats íntegrament amb fons europeus i comuns a nivell de totes les comunitats autònomes, van destinats a les explotacions agràries veritablement actives, garantint que els pagaments es concedeixen a aquells agricultors actius que generen una activitat real en l'àmbit agrari. Això no

El **màster universitari en Alimentació i Sostenibilitat** de la UVic et permetrà adquirir les competències necessàries per promoure la salut a través de l'alimentació a escala individual, comunitària i global, respectant els límits naturals del planeta.

 semipresencial o 100% online

 universitatdevic@uvic.cat / 93 881 61 77

UVIC
UNIVERSITAT DE VIC
UNIVERSITAT CENTRAL DE CATALUNYA

PREINSCRIPCIÓ OBERTA

Les bales de palla és un paisatge agrícola al que estem molt acostumats.

exclou als agricultors pluriactius o a temps parcial, que ajuden a evitar l'abandonament de l'activitat agrària i, mitgant l'impacte que pot tenir sobre la producció d'aliments i l'economia rural.

Per tant, a partir de 2023 adquireix encara més rellevància la figura de l'agricultor actiu. L'agricultor ha de ser titular d'una explotació agrària, exercir-hi una activitat agrària i assumir el risc empresarial de l'activitat que s'hi fa. Per ser considerat actiu, a banda de no tenir com a activitat principal, cap de les de la llista publicada d'activitats excloses, ha de complir un d'aquests dos requisits: estar afiliat a la seguretat social com a treballador per compte propi o autònom per a l'activitat agrària, o bé que una part significativa (el 25%) dels seus ingressos totals provinguin de l'activitat agrària.

Els agricultors que fossin beneficiaris d'ajuts directes l'any anterior, si van percebre menys de 5.000 euros per aquests ajuts, es considerarà que compleixen els requisits d'agricultor actiu de forma automàtica. Per contra, hi ha un llindar de 300 euros per sota

del qual no es concediran els ajuts directes.

Els ajuts directes es divideixen en tres blocs d'intervencions: els ajuts directes dissociats, els eco règims i els ajuts directes associats.

Els ajuts directes dissociats.

Un dels aspectes més rellevants és precisament que es manté el sistema de drets de pagament, sense nova assignació, si bé s'ha reduït significativament el nombre de regions (de 52 a 20 a nivell d'estat) respecte al període anterior i amb una convergència que preveu arribar al 85% del valor mitjà de la regió a l'any 2026 i al 100% al 2029). Un altre aspecte rellevant és que, sectors que havien quedat exclosos del sistema en períodes anteriors, ara s'integren donant-los accés a la Reserva Nacional.

Es preveuen tres intervencions en aquest bloc: un ajut bàsic a la renda per a la sostenibilitat (amb una limitació i reducció progressiva a partir dels 60.000 euros), un ajut redistributiu complementari a la renda per a la sostenibilitat (que té per objectiu distribuir de forma més equitativa

l'ajut a la renda, pensant en les explotacions petites i mitjanes) i un ajut complementari a la renda per a joves agricultors/es (s'han volgut potenciar als/a les joves atorgant 100% del valor dels drets de pagament bàsic a la renda (fins ara era el 50%), amb un 15% adicional a les agricultores joves.

Els Eco Règims

Són règims en favor del clima i el medi ambient, voluntaris i nous per aquest període. Es tracta de pràctiques que han d'anar més enllà dels requisits de condicionalitat i han de ser diferents de les intervencions de desenvolupament rural. S'han definit diverses pràctiques per a cada tipus de superfície, a escollir per l'agricultor, però una mateixa superfície només podrà percebre un eco règim.

Es preveuen un total de 9 eco règims, que engloben les següents pràctiques: pastura extensiva, sega i biodiversitat en superfícies de pastures (humides i mediterrànies); rotacions i sembra directa en terres de cultiu (secà, secà humit i regadiu); cobertes vegetals i inerts en cultius llenyosos (terrenys plans, pendent

mitjà i pendent elevat); espais de biodiversitat en terres de cultiu i cultius permanents (inclou una pràctica específica per als cultius sota aigua, com l'arròs).

Els ajuts directes associats

Aquests estan pensats per fer front a les dificultats que puguin trobar els agricultors i els ramaders mitjançant la millora de la competitivitat i sostenibilitat.

Per al sector agrícola s'estableixen ajuts associats per a la producció sostenible de proteïnes d'origen vegetal (Pla Proteic), producció d'arròs, producció de tomàquet per a transformació, pels fruits de closca en àrees en risc de desertització o per les oliveres amb dificultats específiques i d'alt valor mediambiental.

Per al sector ramader s'estableixen els següents ajuts associats: pels ramaders extensius de vaquí de carn, per l'engreix de vedells a l'explotació de naixement, per l'engreix sostenible de vedells, per la producció sostenible de llet de vaca, per als ramaders extensius i semi extensius d'oví i cabrum de carn, per la producció de llet

d'ovella i cabra i pels ramaders extensius i semi extensius d'oví i cabrum sense pastures a la seva disposició i que pasturen rostolls, guarets i restes hortícoles.

5 INTERVENCIÓ DE DESENVOLUPAMENT RURAL 2023-2027 I REPTES ESTRATÈGICS

Les intervencions en l'àmbit del desenvolupament rural previstes a Catalunya s'estructuren en 4 eixos, considerats crucials per a l'assoliment d'un desenvolupament rural sostenible i resilient:

La intensificació en l'esforç mediambiental

Com es desprèn de la importància del compromís mediambiental del proper període, les intervencions regionals del nou Pla Estratègic de la PAC 2023-2027 estarà format per un gran nombre d'intervencions de caràcter ambiental. A Catalunya es posarà èmfasi especialment el paquet d'ajudes basades en compromisos ambientals i de benestar animal, format per un total de 9 línies d'ajut: compromisos en conreus

sostenibles, pastures sostenibles, apicultura sostenible, protecció de l'avifauna, millora i manteniment d'hàbitats, sistemes alternatius a la lluita química, producció agrària ecològica, millora del benestar animal i conservació de recursos genètics. Totes aquestes ajudes tindran per objectiu compensar el lucre cessant per a la realització de pràctiques que incrementin la sostenibilitat, la lluita contra el canvi climàtic, la reducció d'emissions de GEH i la protecció a la biodiversitat.

Tanmateix, aquestes mesures no seran les úniques a tenir en compte a l'hora de valorar l'ambició ambiental, ja que el pla contindrà altres intervencions en benefici del medi ambient i la sostenibilitat, com les inversions forestals, les inversions productives en mitigació del canvi climàtic, les inversions no productives al medi natural, i per últim, els pagaments compensatoris a zones amb limitacions naturals.

Un sector agrari intel·ligent i fort

El foment de les actuacions que contribueixen a enfortir el sector agrari, fer-lo més competitiu,

La pastura, element primordial.

Camps amb plantació de girasols. Grans extensions.

diversificat i resilient seran també un eix vital per al proper període, a través d'actuacions com la millora de la competitivitat de les explotacions agràries. Alhora, invertir en zones amb limitacions naturals per garantir la seva viabilitat econòmica i reduir les diferències territorials dins de Catalunya, contribuint a igualar les condicions de vida i donar oportunitats a tots els ciutadans, independentment de si viuen en zones urbanes o rurals.

Reforç del relleu generacional i el teixit socioeconòmic

Es donarà prioritat a les ajudes vinculades a les mesures relacionades amb la metodologia LEADER, i a la incorporació de joves agricultors. El relleu generacional seguirà sent un eix fonamental en el pròxim període, en el qual, es treballarà per articular una ajuda que fomenti les oportunitats laborals de qualitat i que contribueixi a revertir el despoblament de les zones rurals. Així mateix, el nou PEPAC a Catalunya vetllarà per fomentar la inclusió de dones al món rural, promovent que ocupin llocs de responsabilitat a les explotacions.

Foment de la innovació

Per tal de donar resposta als objectius transversals de la propera PAC, es donarà prioritat a totes aquelles intervencions destinades a la millora de l'intercanvi i transferència del coneixement. En aquest sentit, els actors principals seran els grups operatius, els quals esdevindran fonamentals per a la redacció i execució de projectes en el marc de l'Associació Europea de la Innovació. La digitalització també pren molt protagonisme com a element transversal de la PAC i concretament en el paquet de mesures de cooperació i innovació, amb l'objectiu no només de modernitzar el món rural i el coneixement que esdevé d'ell, sinó també amb la finalitat d'avançar cap a una PAC més moderna.

EL PDR.DACC 23-27

Complementàriament, al PEPAC, a Catalunya s'iniciarà un nou programa finançat 100% amb fons del Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural, anomenat PDR.DACC 23-37. Aquest programa s'executarà paral·lelament al PEPAC i estarà

dotat amb 105 milions d'euros, els quals aniran destinats al foment de la qualitat, la formació, la transformació i comercialització, la diversificació, la cooperació, el relleu generacional, la mitigació del canvi climàtic, i les inversions en infraestructures agràries. Amb aquest nou programa, l'administració catalana aconseguirà mantenir l'esforç financer actual del PDR, tot i la disminució de fons FEADER provinents d'Europa. De manera que, si bé el PEPAC 23-27 disposarà de menys fons dels que ha disposat l'actual PDR 14-20, la seva complementarietat amb el PDR.DACC 23-27 aconseguirà mantenir el finançament a les intervencions estratègiques per Catalunya, com són el medi ambient, els joves o la innovació.

Entre els dos programes, el PEPAC i el PDR.DACC, Catalunya comptarà amb més de 630 milions d'euros, dels quals, 227 provindran del fons FEADER, 315 seran de la Generalitat de Catalunya, i 90 seran de l'Administració General de l'Estat. Igual que el PEPAC, el PDR.DACC entrarà en vigor l'1 de gener de 2023. 🌱

Cinta Borràs

Presidenta de la demarcació de Tortosa - Terres de l'Ebre del col·legi d'Enginyers Tècnics Agrícoles i Forestals de Catalunya

L'enginyeria tècnica agrícola permet que ens puguem dedicar a una varietat important d'activitats professionals. L'acceptació dels reptes que se'ns presenten, ens confereix una versatilitat que ens enriqueix com a professionals i com a persones.

Què et va dur a estudiar enginyeria tècnica agrícola?

Sempre m'ha agradat molt la natura, gaudir-la, conèixer-la, fer activitats a la muntanya i a la mar. A més, les activitats professionals del meu pare sempre van estar lligades al bosc, a l'agricultura, a la ramaderia i a la indústria agroalimentària. Recordo que m'explicava experiències, anècdotes i ensenyances. Suposo que escoltar i viure tot això des de petita va tenir alguna cosa a veure amb la meua elecció.

A què et dediques, professionalment?

Em dedico a la docència. Els estudis d'enginyeria tècnica

agrícola m'ha obert portes per ser professora a cicles formatius de grau mitjà i de grau superior de la família agrària (jardineria, cultius extensius, gestió i organització de recursos naturals i paisatgístics), a cicles formatius de grau mitjà i grau superior de la família maritimopesquera (cultius aquícoles i aqüicultura), a batxillerat per impartir Tecnologia Industrial i a Educació Secundària Obligatoria per a Tecnologia.

El fet de ser dona, creus que t'ha condicionat la tasca docent?

Al principi, encara recordo la cara d'alguns alumnes en començar el curs acadèmic, quan s'adonaven que tenien "una professora" de l'assignatura de tecnologia. En una altra assignatura estava acceptat que l'impartís una dona, però l'assignatura de tecnologia estava "masculinitzada". La

majoria era professorat amb estudis d'enginyeria, el qual era/ és majoritàriament masculí. En un principi, l'alumnat es mostrava reticent, però després ho acceptava i fins i tot podríem dir que ho veien "normal". Sí, he viscut aquest procés! Avui dia, això ja no passa. En el món educatiu, ja és el mateix. Tant pot ser que el docent de Tecnologia sigui professor com professora. Per sort, es viu amb total normalitat.

Exerceixes alguna altra activitat professional?

Amb el meu marit, fem equip i ens dediquem a la topografia. Realitzem aixecaments topogràfics, amidament de finques, desllindaments, afitaments, replantejos sobre el terreny d'edificis, naus, etc... Certificats, informes, peritatges judicials, gestions al cadastre, etc. Amb anterioritat, vaig

Cinta Borràs Pàmies
Col·legiada 2.542
Presidenta del CETAF

treballar en un programa estatal per a la millora de la qualitat de l'oli d'oliva i en el control de plagues.

Quina és la teva relació amb el delta de l'Ebre i amb el cultiu de l'arròs?

Vivim a Tortosa, molt prop del delta de l'Ebre, on l'empresa familiar es dedica al cultiu d'arròs. La major part de la producció es porta a les cooperatives d'arròs de la zona. Però, una part de la producció, la d'unes parcel·les concretes, es treballa amb cert carinyo i se li fa algun que altre tractament fitosanitari menys. A més, el procés d'asseccament es fa tal com es feia abans: durant el dia, s'estén l'arròs a l'era perquè li toqui l'aire i el sol. A la nit, s'amuntega i es cobreix amb plàstics perquè no s'humitegi amb el serení. Aquestes operacions es repeteixen durant un mínim de tres dies fins que, quan ja està al punt d'humitat idoni, es porta a un molí d'arròs artesà. Allí se li treu la closca i el segó. Seguidament, s'envasa al buit per tal de garantir la seva màxima qualitat sense cap mena de conservant. Es tracta d'arròs de la varietat bomba, de gra rodó, la qual conté força midó i absorbeix molt bé el sabor dels ingredients que el complementen. És per a autoconsum, per oferir als familiars i amics. A qui el prova, li encanta! Fa un temps, va entrar el caragol poma a la finca i l'Administració va obligar a posar aigua salada a les parcel·les. Aquesta mesura no va arreglar el problema i va repercutir negativament en la quantitat de producció, en danys a la infraestructura del sistema del reg i en què el terreny va quedar salinitzat.

Sense por, s'ha anat comunicant a l'Administració i ens han menystingut sense indemnitzar res pel mal que van fer.

Cinta, gaudint de la seva feina.

Ets membre de la Junta de Govern de la demarcació de Tortosa-Terres de l'Ebre del Col·legi, no? Quin càrrec hi ocupes?

Sí. Actualment, ocupo el càrrec de presidenta. Amb anterioritat, vaig ocupar la Secretaria i abans vaig ser vocal.

Crec que vas ser pionera. Ens ho podries explicar?

Vaig tenir el privilegi de ser la primera dona a ocupar el càrrec de presidenta d'una Demarcació del nostre Col·legi. Per sort, al

cap d'un temps, també va ser una dona, Isabel Perea, la que va ocupar la presidència a la demarcació de Lleida i, una mica més tard, Montse Bas a la demarcació de Barcelona. Actualment, Montse Bas és la degana del col·legi d'Enginyers Tècnics Agrícoles i Forestals de Catalunya i Gisela Andrés ocupa la Secretaria. Tot un orgull. Però, no hem d'oblidar que l'objectiu és que això "no sigui notícia". Només llavors, hauré arribat a una autèntica paritat i aquesta ha de ser a nivell de càrrecs, a nivell de professió i a nivell de tota la societat. Cal continuar treballant per aconseguir-ho!

Què ha sigut el millor que has viscut en ser membre del Col·legi?

Primer que res, vull dir que el millor del Col·legi ha sigut que hi he conegut a qui avui és el meu marit. Ens vam conèixer a una assemblea general ordinària a la demarcació de Tortosa-Terres de l'Ebre el dia de la celebració de Sant Isidre. Després, com a presidenta de la Demarcació i membre de la Junta de Govern de Catalunya, un fet important ha sigut la fusió dels dos col·lectius per a formar el col·legi d'Enginyers Tècnics Agrícoles i Forestals de Catalunya.

Especialistes en Responsabilitat Civil per a enginyers i empreses

serpreco
la corredoria dels enginyers

Via Laietana, 39, 2n 08003 Barcelona
Tel. 93 295 43 00 - 662 991 085 Fax 93 310 06 38
correu@mutua-enginyers.com www.mutua-enginyers.com

La seguretat del sistema d'assegurances agràries. El cas concret de la gelada d'abril en la zona frutícola de Lleida

El sistema d'assegurances agràries combinades és una eina a la disposició dels empresaris agrícoles i ramaders per a fer front als fenòmens meteorològics que influeixen en la disminució del rendiment i qualitat de les seves collites. Es tracta d'un sistema públic-privat basat la participació mixta entre les administracions i la iniciativa de tipus privat i en la solidaritat entre territoris i cultius. L'assegurança agrària ofereix seguretat i estabilitat a les explotacions, i garanteix la seva viabilitat després d'un sinistre greu. Un exemple el tenim en l'episodi de gelades que enguany s'han produït en la zona frutícola de Lleida.

Per **Xavier Joana Calaf**
Col·legiat 1676
Director Territorial de Agroseguro a Catalunya

Des de la dècada dels vuitanta, els agricultors catalans han confiat en el sistema d'assegurances agràries, oferint-los la garantia que, en un termini no superior a 60 dies des del tancament de collita, rebran una indemnització que els permeti, com menys, cobrir una part significativa de les pèrdues ocasionades per aquells riscos o fenòmens meteorològics coberts per la pòlissa.

Si analitzem les solucions o ajudes econòmiques que poden oferir-se enfront de la incertesa o les conseqüències que produeix la meteorologia a la regió mediterrània, ni els governs són tan automàtics en la seva resposta, que pot demorar-se més d'un any en el millor dels casos, ni ningú en solitari pot garantir a un conjunt tan extens de produccions i riscos, que l'agricultor rebrà una compensació concorde a les garanties contractades, qualsevol que sigui el seu import, al final d'aquest període d'incertesa. Només l'assegurança agrària

garanteix automatisme en la resposta, certesa en l'import que pot arribar a percebre's, i rapidesa en el cobrament de la indemnització.

Dit l'anterior, és important també ser realistes: l'assegurança agrària no pot, en solitari, donar solució a la nova situació a la qual ens aboca el canvi climàtic en el

“
L'assegurança agrària no pot, en solitari, donar solució a la nova situació a la qual ens aboca el canvi climàtic
”

qual estem immersos. Els estudis, a més, ens indiquen la tendència que els episodis de sinistre cada vegada són més recurrents, virulents, més primerencs i abasten majors superfícies.

La conclusió és clara, a més de l'instrument del seguro,

l'agricultor ha de practicar polítiques actives de minoració de risc en aquelles zones més vulnerables de les seves explotacions. En el cas dels fruiters que ara ens concerneixen, i per a combatre els danys que causa la gelada, on tècnicament sigui possible hem d'intentar reduir el risc a través de sistemes d'aspersió o microaspersió. Per part seva, i en el cas de pedra, és recomanable la utilització de xarxes de protecció anticalamarsa. Aquí l'eficiència està més que contrastada, però la limitació es troba en la inversió que suposa protegir la seva plantació per al fruticultor. En tots dos casos, segons el nostre criteri, haurem de deixar aquesta solució per a les zones d'alt risc o sinistre gairebé segur, o per raons o estratègies comercials lligades a una marca o varietat concreta i sempre amb una planificació i estratègia clara.

Com a complement, i sempre en la nostra opinió, es necessiten nous enfocaments d'ordenació agrària, amb polítiques clares, valentes i efectives, que ens portin a un nou escenari de mitigació del perjudici econòmic que està provocant

INSPECCIONS TÈCNIQUES   AUDIOVISUALS   FOTOGRAMETRIA   TELEDETECCIÓ AGROFORESTAL

REALDRON
trabajos aéreos

ESPECIALISTES EN SERVEIS I PROJECTES AMB DRONS

Telf. 608 06 34 95
www.realdron.com
info@realdron.com

Detall del fruit malmés.

aquesta nova conjuntura climàtica.

En el cas de Catalunya i entre les produccions de fruiteres, el seguro té bon acolliment, amb una implantació superior al 85% respecte al conreat.

“

La gelada va coincidir amb un moment en el qual totes les espècies fruiteres es trobaven en període de floració

”

De manera individualitzada i tenint en compte l'històric de rendiments i produccions de cada assegurat per als riscos de gelada i quallat, es compensen els danys d'aquests riscos entre les diferents parcel·les i espècies de l'explotació, produint d'aquesta manera, un clar abaratiment en el cost de l'assegurança. D'aquesta manera, per a la majoria de

productors que subscriuen la modalitat de l'assegurança que ofereix cobertura enfront d'aquests riscos, queden garantits pràcticament la totalitat dels fenòmens meteorològics que afecten durant la primavera al rendiment final d'aquests cultius.

L'absència de sensació de risc, al no ocórrer un sinistre fort de gelada en la zona frutícola de Lleida des de 1991, no ha desincentivat la contractació d'aquesta modalitat d'assegurança, que s'ha situat en un percentatge molt alt, del 93%, del total contractat en la línia de fruiteres.

Sinistre de gelada en 2022. Centrant-nos en aquesta campanya, les matinades dels dies 2, 3 i 4 d'abril es va produir un important sinistre de gelada en les espècies fruiteres de Catalunya a conseqüència de les baixes temperatures registrades i del temps prolongat en el qual es van mantenir en àmplies zones de tots dos territoris. En concret, les temperatures nocturnes van descendir fins a valors de -6 °C i es van deixar sentir en importants àrees productores de

fruiteres, tant d'os com de llavor, de les comarques del Segrià, Garrigues, Noguera i Urgell (Lleida), i la zona frutícola de Tarragona.

La gelada va coincidir amb un moment en el qual totes les espècies fruiteres es trobaven en període de floració, quallat i creixement del fruit, escapant només de l'efecte de les gelades aquelles varietats de llavor amb floració escalonada i posterior, produccions de perera amb aplicació de tractaments d'àcid *giberelico, o alguns casos de parcel·les protegides amb sistemes d'aspersió.

Per a un sinistre com el sofert recentment, i tenint en compte les cobertures que ofereix l'assegurança de fruiteres per a aquest risc, el valor garantit per

l'assegurança s'estableix sobre la base de tres elements: el preu del producte, el rendiment assegurat i el nivell de garantia de cobertura. Així, en el següent quadre podem observar un resum dels tres paràmetres per a la zona frutícola de Lleida, segons l'assegurat en la campanya 2022. 📄

MANUAL BÀSIC DE DRET ADMINISTRATIU

ET PRESTEM EL PRIMER
MANUAL PER PODER-TE
FACILITAR ELS TRÀMITS
ADMINISTRATIUS I
AJUDAR-TE EN EL TEU
DIA A DIA

T'AJUEM A
FER-HO FÀCIL!

Pregunta'ns com el
pots obtenir

Col·legi d'Enginyers Tècnics
Agrícoles i Forestals de Catalunya

COL·LEGI OFICIAL DE
L'ENGINYERIA DE FORESTS
DE CATALUNYA

Les petites explotacions ramaderes catalanes i el territori

Cada any és més normal sentir entre converses que un altre explotació de boví de llet plega la seva activitat. Què està passant amb la producció ramadera a Catalunya? Quina és la seva aportació al territori?

Per **Neus Puig-Pey Orra**
Col·legiada 4980
CEO Som Formatgers

A casa tenim vaques de llet. Els meus avis eren pagesos, dels que treballaven com es feia abans. Tenien 30 vaques de llet, que en alguns moments havien arribat a ser-ne setanta entre les que munyien i la reposició. El corral i els estables sota l'habitació on dormim ara encara conserven l'olor de vaca. Farà ja quinze anys que les vaques no són a casa. Es passen el dia pasturant els boscos i els prats que hi ha a la finca. Si l'any és bo l'època de pastura pot anar d'abril a novembre. A l'hivern surten a fora igualment, per no perdre la rutina, però el meu oncle els hi escampa una bala d'herba recollida a l'estiu.

El nostre entorn, al baix Ripollès, predomina la ramaderia extensiva. Boví de carn que s'alimenta de les pastures de la muntanya. És habitual trobar les mares que crien els vedells. Una cria a l'any si tot va bé. Vedells

marrons: *llimosina*, *xarolesos*, *aubrac*, vaques bruna i en els darrers anys també alguns *fleckvieck*.

Els pocs camps que hi ha aquí dalt són petits i irregulars. Així com a la zona de Girona es fa regadiu per alimentar les vaques de llet en règim intensiu, al Ripollès aquest model no es planteja, ja que hauries de portar tot el farratge de fora la comarca.

“

Són les petites granges que mantenen el paisatge i que algun dia, quan ja no en quedi ni una, trobarem a faltar.

”

Pasturar és sinònim de mantenir el paisatge. Els animals fan de jardiniers dels boscos. Netegen i recuperen camps que no es poden conrear amb el tractor. Abonen per allà on passen i posen nerviosos als boletaires.

Netejar el sotabosc és molt necessari per a prevenir incendis. Ara bé, aquest ramat que pastura és una activitat econòmica deficitària pel ramader i per això s'ha preferit deixar de fer. Alimentar-se d'herba del sotabosc i fulles de branques baixes o bardisses no fa fer llet. És un menjar que no aporta massa valor nutricional i això es tradueix en poca producció. Els animals que surten a pasturar es mantenen en bona forma física però amb el risc per exemple en cabres, de patir ferides als verguers.

Doncs si pasturar el sotabosc és una activitat tan necessària, per què no s'hi destinen més diners? Com sempre fer d'agricultor o ramader avui en dia és una odissea de papers i nervis. Els que queden el dia d'avui

són pagesos per vocació. Les granges petites no són rendibles i tampoc poden competir amb les grans a nivell de costos. Els dos problemes que té la pagesia són la burocràcia i el consumidor.

Es fa molt difícil poder fer de pagès de veritat sense haver de dedicar temps a la feina d'oficina. Dificultats que es troben els ramaders actuals i que desmotiven als joves agricultors i ramaders que podrien estar interessats en l'ofici. La inversió necessària per començar des de zero és un altre tema per comentar en un altre article d'aquesta revista.

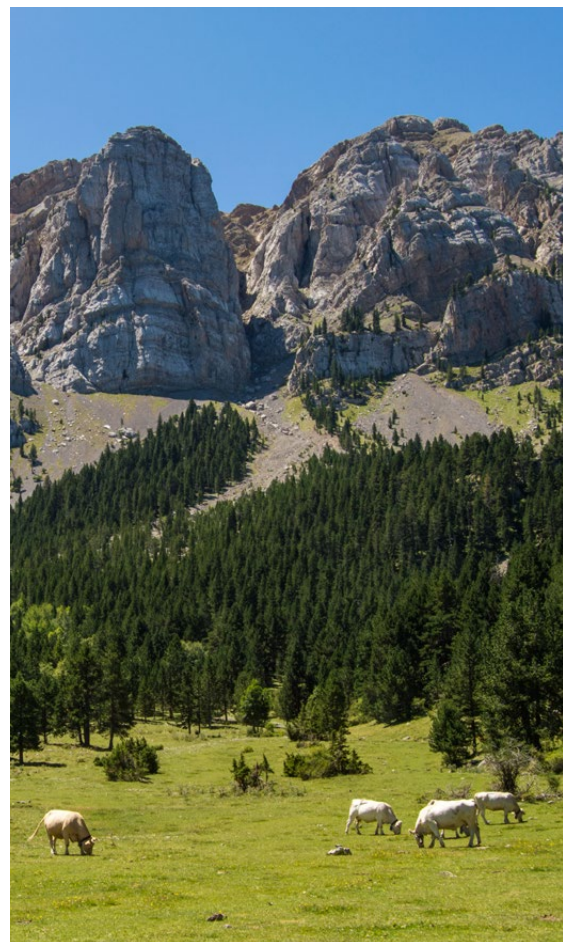
Però heus aquí que el gran problema el tenim en nosaltres mateixos com a consumidors. És responsabilitat nostra fer servir el sentit comú per pagar el que realment valen les coses.

Preferim viure voluntàriament enganyats pel capitalisme en un sistema on es demana pagar el mínim preu per les coses. Fins a quin preu estariem disposats a pagar per un litre de llet?

Es diu que els ramaders fa trenta anys que estan cobrant el mateix preu per la llet. Mentre que tots sabem que els costos de vida han pujat. Doncs l'única manera per subsistir ha estat la intensificació de la producció, igual com si féssim baguets de pa. Les petites granges no poden competir amb aquest sistema i això les ha portat a tancar sense relleu ni traspàs.

Són les petites granges que mantenen el paisatge i que algun dia, quan ja no en quedi ni una, trobarem a faltar. Alimentar els catalans és possible amb petites granges si els consumidors comprem producte local. El que no té cap mena de coherència és que ens fem portar el producte de fora per un preu més baix. El producte perd qualitat amb el transport, potser és això el que permet que sigui més econòmic i que

per això ens agradi més? Els nostres ramaders tanquen les granges, potser d'aquesta manera estudiarà més gent per tenir una carrera per acabar fent feina de despax?

Conec en persona alguns dels petits ramaders que per subsistir en el sector han apostat per donar valor al seu producte. Alguns ramaders que munyen vaques, cabres o ovelles han construït un obrador per elaborar formatge. D'altres han apostat per diversificar i fer visites a la granja. Si bé una cosa és clara és que hi ha molta feina a fer per frenar la pèrdua de gent al camp i que està a les mans dels consumidors, amb accions tan senzilles com comprar el seu producte. Perquè puguin sobreviure les petites explotacions que conserven el territori que ha de durar molts i molts anys més. 🍷

La Certificació Forestal PEFC

Gestió Forestal Sostenible: L'ENSCAT

Avui en dia se'n parla molt de la Certificació Forestal i de la Marca PEFC, però en realitat quants saben què hi ha al darrere d'aquest Logotip? Si continueu llegint, us faré contenidors de moltes coses al respecte.

Per **Alicia Martín Calvente**
 Responsable Unitat Avaluació de Programes
 Tècnics del Centre de la Propietat Forestal
 Enginyera de Forests Responsable de l'ENSCAT

Primera de tot hem de saber que PEFC és una organització internacional que té com a principals objectius:

- Promoure la Gestió Forestal Sostenible mitjançant la certificació dels boscos i la mobilització dels productes que se'n deriven d'aquests boscos (fusta, llenya, biomassa, suro, mel, tòfona, pinyó, etc.).
- Augmentar el valor afegit i obrir noves vies de mercat dels productes forestals.
- Millorar el coneixement que la societat pugui tenir dels boscos, la seva gestió i els seus productes obtinguts.
- Promoure un consum responsable.

Per aconseguir-ho el sistema treballa a doble Escala:

- ❶ **A escala BOSC =** Certificació de la Gestió Forestal Sostenible (GFS): S'avalua la GFS en l'àmbit dels boscos adscrits i de les empreses de treballs forestals encarregades de dur a terme les feines a bosc alhora que es controla la traçabilitat dels seus productes forestals des del bosc fins a arribar a peu de la indústria.
- ❷ **A escala INDÚSTRIA =** Certificació de la Cadena de Custòdia (CdC): Controla la traçabilitat del producte des de l'indústria fins a arribar al consumidor/a final amb el Logotip PEFC.

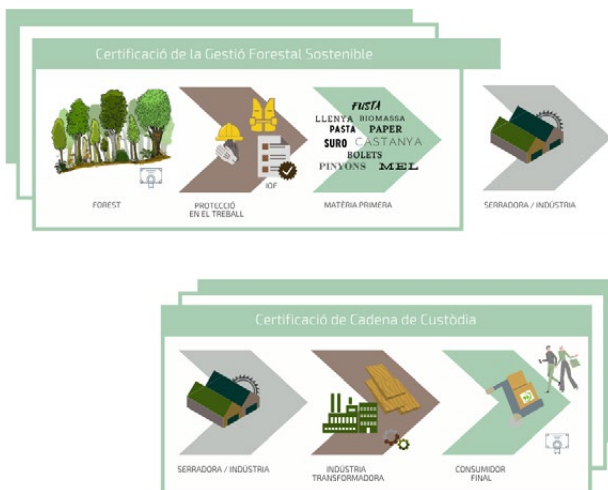

Aprofundint en la part de la Certificació Forestal en Gestió Forestal Sostenible primer de tot hem de saber que, a Catalunya, tenim implantada la modalitat REGIONAL en ser aquesta la que millor s'adapta a la tipologia de propietat forestal existent a casa nostra caracteritzada, majoritàriament, per ser de petites dimensions.

Aquesta modalitat determina l'obligatorietat de disposar d'una Entitat Regional encarregada d'implantar el Sistema PEFC en GFS a tota Catalunya. És així que l'any 2003 es constitueix legalment l'ENSCAT.

Els actuals membres de l'ENSCAT són: Consorci Forestal de Catalunya, Federació Catalana d'Assoc.de Propietaris Forestals (BOSCAT), Associació d'Entitats locals Propietaris Forestals de Catalunya (ELFOCAT), Associació Catalana de Municipis i Comarques, Unió de Pagesos, Associació de Rematants i serradors de Catalunya (ARESCAT), Associació Catalana d'Empreses de Treballs Forestals (ACETREF), Institut Agrícola Català de St. Isidre, Confederació Catalana de la Fusta i el Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural de la Generalitat de Catalunya.

L'ENSCAT. Ens Català Sol·licitant de la Certificació Forestal agrupa, en el seu certificat de GFS, a tots els Propietaris/àries de boscos ordenats i Empreses de Treballs forestals que sol·liciten la seva adscripció al Sistema, els representa i assumeix totes les tasques tècniques, legals i administratives que el Sistema exigeix alhora que assumeix el cost econòmic que se'n deriva d'implantar el Sistema.

En ser l'ENSCAT, en representació del sector forestal, l'encarregat d'implantar, vetllar i mantenir el Sistema PEFC en GFS a Catalunya, anualment s'ha de sotmetre a una auditoria interna i, posteriorment, també a una auditoria externa (portada a terme per una empresa auditora) garantint-se així el correcte funcionament del Sistema, la seva transparència i el compliment de la Norma UNE 162002-Gestión Forestal Sostenible-Criterios i indicadores.

Des del 2016 (inclòs), l'ENSCAT ha superat amb èxit (ZERO No Conformitats) totes les auditories externes destacant-se, com a PUNTS FORTS del Sistema implantat a Catalunya, la seva maduresa i com a PUNTS FORTS de l'ENSCAT els seus coneixements en la matèria, la seva eficiència i la seva actitud pro activa per incorporar millores.

Enguany també han destacat, com a PUNT FORT, la creació de la nova pàgina web de l'ENSCAT. Us animem a consultar-la!
www.enscat.org

En dades d'evolució, la Certificació PEFC en GFS a Catalunya no ha parat de créixer assolint-se actualment les **276.093** ha adscrites (1.840 IOF i 1.725 gestors/es) i **95** Empreses de Treballs Forestals.

Titulars de boscos ordenats o les ETF que es volen adscriure a l'ENSCAT han de presentar signats l'Acord Voluntari d'adscripció i els Compromisos de Gestió Forestal que trobaran al www.enscat.org/es/proceso-de-adscipcion/

La Certificació Forestal és un actiu intangible que posa en relleu la multifuncionalitat dels boscos, promou la GFS, garanteix l'equilibri entre conservació i extracció dels recursos i posar en valor que els boscos són el veritable motor d'una economia verda que pot acabar traduint-se en un desenvolupament sostenible del nostre medi rural.

Per saber-ne més segueix-nos al Twitter
[@enscat](https://twitter.com/enscat)

50 anys de Mercabana,

50 anys de canvis

Per celebrar els 50 anys del trasllat del Mercat Central de Fruites i Hortalisses del Born a Mercabarna es va celebrar, el passat 29 de novembre del 2021 una jornada com a record de l'esdeveniment. El tema central va ser l'evolució dels canals de comercialització de Fruites i Hortalisses.

Per Joaquim Ros Saques
Col·legiat 825
Enginyer Tècnic Agrícola
Membre de la permanent de la ICEA

La concentració de l'oferta

Hi havia una necessitat de reduir i concentrar el nombre total d'operadors per ser un mercat competitiu. Aquest quadre ho resumeix:

Evolució del nombre d'operadors a Mercabarna								
Anys	1980	1990	1995	2000	2005	2010	2015	2020
Empreses	375	293	267	221	186	161	152	140

Procedència dels productes

Era obligat parlant de canvis, explicar l'origen dels productes que arriben i es venen en aquest mercat central. Cal fixar-se més que en les xifres, en les tendències.

Procedència productes dels anys 1988 al 2020						
Anys	1988	1993	2005	2010	2015	2020
Catalunya	53	25	21	21	25	16
Resta Espanya	39	54	45	49	47	55
Importació	8	21	34	30	28	29

Història i evolució dels compradors

La tipologia de compradors del mercat ha anat variant de la mateixa manera que el perfil de botigues/establiments al carrer.

Evolució del tipologia de compradors a Mercabarna.					
Anys	1971/80	1981/90	1991/00	2001/10	2011/21...
Mercats municipals	70	55	30	15	12
Botigues C./Autoservei	12	7	20	27	22
Majoristes O./Ambulant	10	10	9	8	9
Súpers/Grans Superf.	4	20	26	23	20
Horeca	4	8	10	12	15
Export	0	0	5	15	22

1971-1980

Tal com succeïa als darrers temps al Born, el percentatge majoritari del comprador de mercat interior fins a principis dels 80 era el detallista tradicional de mercats municipals que es complementava amb els "colmados".

1981-1990

A meitat de la dècada dels vuitanta van començar a sorgir amb força dues noves línies al detall, els supermercats i els hipermercats. S'instaura una clara diferència pel consumidor, de ser servit a servir-te directament tu mateix. Qui també creix és el sector HORECO (restauració, hostaleria i col·lectivitats).

1991-2000

Continuem observant la baixada dels detallistes de mercats municipals. Molts mercats han començat remodelacions en profunditat. Havien representat durant molts anys més de 2/3 parts del comprador total del Mercat Central i van passar a no arribar a 1/3. Aquesta època també coincideix amb una explosió d'obertures de botigues especialistes. Paral·lelament, els antics "colmados", ara coneguts com a "autoserveis", estan regentats per persones d'origen asiàtic. Apareix en aquest mapa i en aquesta època un nou operador impensable fins al moment, "l'exportador" cap a Europa.

2001-2010

Els mercats municipals es continuen remodelant. Això sí, cada cop amb menys parades i més grans. Molts ja disposen d'un petit espai de valor afegit incorporat a la parada. Els "autoserveis" gestionats per població migrada resisteixen i creixen. L'Horeco continua augmentant. Alguns s'especialitzen en la IV i la V gamma i encerten plenament la seva estratègia. I l'exportació? També segueix en auge. Sorgeixen grans especialistes que creixen en origen i en destí (l'origen d'Almeria lidera el rànquing).

2011-2021

En aquest últim tram es consoliden tendències amb creixements ja no tan forts del sector Horeco i l'exportació. Les tendències es mantenen, com és la baixa del sector tradicional. La crescuda de la població migrada al capdavant d'aquest tipus de negocis de fruites i hortalisses està augmentant, així com orientals (bàsicament xinesos) i llatins (majoritàriament colombians i bolivians) han anat copant aquest segment amb estratègies ben diferents. Els primers es dirigeixen a un consumidor que busca preu, però els llatins han anat a la part alta de la ciutat amb més qualitat. Però el gran avenç l'ha continuat donant l'exportació que s'aproxima a una quarta part del comprador. 🇪🇺

Resum i conclusions

Canvi radical en la tipologia dels compradors.

Aquests són els punts més destacables:

- El declivi del monopoli del sector tradicional.
- La importància dels horaris comercials amb l'aparició d'altres segments.
- L'apogeu de la nova distribució moderna.
- L'especialització com a proveïdors de la restauració i el valor afegit.
- El paper dels nouvinguts, cadascú buscant el seu segment de mercat.
- La internacionalització del mercat interior.

Energia Biophotovoltaica

Projecte guanyador per votació del públic de la New European Bauhaus, edició 2022.

La New European Bauhaus (d'ara endavant NEB) és una iniciativa que s'ha convertit en moviment cultural, donada la seva capacitat de mobilització. Inclou diferents disciplines, com l'arquitectura, el disseny, l'art, les polítiques socials, la

indústria i l'educació, i aplega a milers d'europeus, alineats amb els objectius i valors de la mateixa iniciativa: fer aquest món més sostenible, inclusiu i estètic. I tot això, connectant els desafiaments globals amb solucions locals, procurant aconseguir la finalitat climàtica de reduir la petjada de carboni i fomentar una transformació ràpida de la societat per deixar enrere el model socioeconòmic desigual, extractiu i insostenible que vivim actualment.

El 9,10 i 11 de juny d'enguany,

vaig assistir com a finalista, entre més de 1.100 candidatures, a la cerimònia de clausura, on es realitzava l'atorgament de premis de la NEB 2022. La meua proposta, anomenada *Biophotovoltaics for nature and people*, va ser guardonada amb el premi de la categoria **Rising Stars, Reconnecting with nature**, per votació popular.

Els objectius del meu projecte o de la meua idea eren principalment dos: el primer, fomentar la investigació i la difusió d'una tecnologia poc desenvolupada

Per **Alberto López Burzaco**

Col·legiat 5033

Enginyer Agroambiental i del Paisatge
New European Bauhaus Ambassador
at European Commission

de generació d'energia renovable, que considero que té un gran potencial, i la segona, crear vincles entre la natura i les persones, compartint el coneixement sobre aquesta primera i difonent la importància i la necessitat de potenciar-la i preservar-la.

A més a més, en la categoria que vaig ser guardonat, es valoraven idees o conceptes que contribueixin a regenerar els ecosistemes naturals, que previnguin la pèrdua de biodiversitat i ajudin a reconsiderar la relació amb la

natura des d'una perspectiva centrada en la vida, com a alternativa a una perspectiva en l'ésser humà.

Tot va començar al gener d'aquest any. Vaig topar amb notícies i enllaços que feien referència a una tecnologia que aprofitava els subproductes dels bacteris per generar energia elèctrica d'una manera que no havia sentit a parlar mai, i que utilitzava materials i recursos assequibles. Vaig continuar investigant i vaig trobar un munt de referències bibliogràfiques que en parlaven i

compartien, a manera de conclusions, la necessitat de continuar investigant aquesta tecnologia. Poc vaig tardar a fer proves al jardí i els resultats van ser sorprenents, o així m'ho va semblar. D'aquesta manera i amb la intenció d'ajudar a finançar la meua humil investigació, em vaig presentar a la convocatòria a la qual he fet referència.

El sistema que vaig preparar i que va portar-me a presentar-me estava compost per un conjunt de cel·les conformades cadascuna dels següents elements: un ànode, un càtode, un conductor, un contenidor que encabís el sistema, un substrat amb contingut orgànic i microbiològic i un captador d'energia: les plantes mitjançant la fotosíntesi.

La població microbiana aprofita els exsudats de les plantes o rizodipòsits trencant les cadenes moleculars d'aquests i produint electrons, entre altres subproductes. Mitjançant un sistema d'elèctrodes, els electrons poden ser capturats a l'ànode i ser transportats a través d'un circuit elèctric a través d'un conductor cap al càtode, on finalitza el circuit.

Aquest tipus d'electricitat generada s'anomena bioelectricitat. La tecnologia té origen en les teories de Volta i gràcies a la fotosíntesi i a les reaccions redox que es produeixen en el substrat es pot considerar un sistema biològic d'emmagatzematge d'energia,

que pot subministrar una corrent elèctrica tant de dia, com de nit. Això si, sempre per a aplicacions de baix voltatge elèctric, en l'actualitat.

Amb una superfície de 0,24 m2 i pocs recursos vaig aconseguir que es mantingués encès durant quatre dies seguits un LED.

publicitat

Família Torres es compromet amb la viticultura regenerativa per combatre el canvi climàtic

La cinquena generació de Família Torres va decidir el 2021 donar un pas més enllà en el seu compromís ambiental i adoptar la viticultura regenerativa, un model agrícola que es basa en imitar la natura tant com sigui possible amb l'objectiu de regenerar els sòls, reduir l'erosió, fomentar la biodiversitat i augmentar la capacitat de la terra d'absorbir i emmagatzemar carboni, convertint les vinyes en grans embornals de carboni i mitigant així l'escalfament global. L'eliminació de productes fitosanitaris i fertilitzants, les cobertes vegetals, el pasturatge a les vinyes... són maneres de restaurar la salut de la terra i retornar la vida als sòls per tal que siguin més resilients, més eficients en la captura de carboni i que siguin font de riquesa i treball per a les persones.

Per a Família Torres, la viticultura regenerativa és una manera més de lluitar contra el canvi climàtic i assolir l'objectiu que s'ha fixat de reduir les seves emissions de CO₂ per ampolla en un 60% el 2030 respecte al 2008 i de tenir un impacte positiu en el clima a partir del 2040. Família Torres està reconvertint gradualment les seves vinyes ecològiques distribuïdes en les denominacions d'origen Penedès, Priorat, Conca de Barberà i Costers del Segre. Per tal de sumar esforços i compartir coneixements sobre la viticultura regenerativa, Família Torres ha fundat, juntament amb els cellers Clos Mogador, Can Feixes i Jean Leon i la consultora agrícola AgroAssesor, l'Associació de Viticultura Regenerativa, que actualment ja compta amb més de 35 socis. www.viticulturaregenerativa.org.

NEW EUROPEAN BAUHAUS PRIZES 2022

beautiful | sustainable | together
#NewEuropeanBauhaus

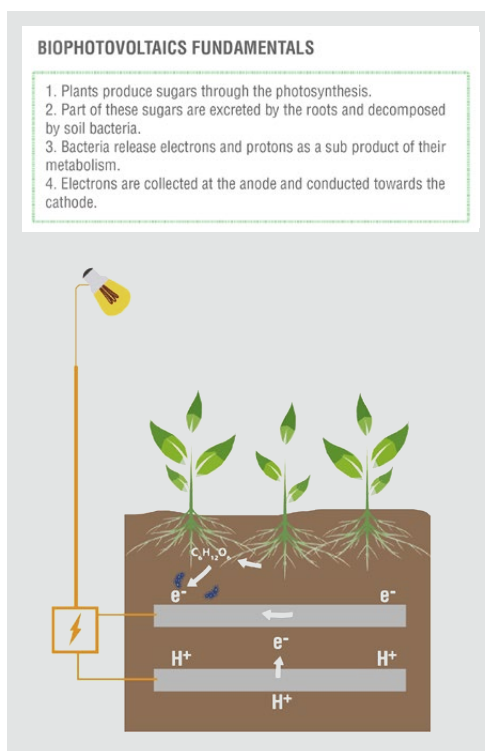
Això em va portar a pensar que aquesta tecnologia té potencial de millora i que a través del seu desenvolupament científic es podrà aplicar en ecosistemes naturals propers: aiguamolls construïts, rius, llacs o, fins i tot, en àrees verdes urbanes.

A més, són molt nombrosos els avantatges que presenta respecte a una altra font de

producció d'energia elèctrica. I en vull destacar dos:

- Donat que la tecnologia es basa en un procés biològic i l'accessibilitat dels elements que conformen el sistema són assequibles, aquesta tecnologia és fàcilment reproducible i ambientalment sostenible.

- I aquest altre avantatge és una observació d'un bon amic. Bàsicament, aquesta tesi o proposició postula que la millora de substrats i la utilització de sistemes biològics per a certes aplicacions són el mètode més fàcil, ràpid i econòmic de reduir la petjada de carboni. 🌱

Les principals limitacions del sistema que vaig desenvolupar, i per tant, els principals aspectes a investigar, segons el meu criteri i el de diverses fonts consultades, són:

- Eficiència fotosintètica i quantitat de rizodipòsits d'exsudats produïts.
- Selecció de les millors espècies vegetals que s'adaptin al sistema.
- Eficiència del disseny dels elements de captació i conducció per a la captació de bioelectricitat a les cel·les.
- Optimització del cost operatiu de la tecnologia.
- Producció d'energia poc estable donats els canvis en les condicions edafoclimàtiques del substrat.
- El PBT ("Payback Time") que ofereix aquesta tecnologia i el seu impacte ambiental, comparat amb altres fonts d'energia "Environmental Friendly" com el biogàs o l'hidrogen.

Per acabar, si hagués de destacar alguna cosa sobre l'experiència viscuda, és sense dubte la satisfacció d'entrar a formar part de la comunitat NBE i de compartir objectius amb tots els seus participants, gent igual de motivada i il·lusionada que jo.

La concienciació de les feines agrícoles, posades en valor.

El paper dels professionals agrícoles en el sistema agroalimentari

El sistema agroalimentari en els darrers anys ha estat, i continua estant, un sistema desvaloritzat per la societat; i sobretot per l'administració, els polítics i el consumidor. Es tracta d'un sistema explotador (en l'àmbit social i de recursos), contaminador, consumista, capitalista, socialment i agronòmicament injust. Arruïna a qui produeix els aliments; en canvi, beneficia els majoristes, els intermediaris entre el productor i les petites o grans superfícies. És provocador del malbaratament alimentari, la contaminació generada pel transport dels aliments i la mala distribució dels aliments. La fam

Per **Raoul Ferrer Fernández**
Col·legiat 5168
Enginyer Tècnic Agrícola
[@senyor_de_les_gallines](#) (instagram)

mundial no és provocada per la falta d'aliments ni la falta de superfície, sinó que el problema és la distribució d'aquests. Un sistema que de cara a la població vol aparentar que aquesta és la solució envers tots els problemes alimentaris que s'estan donant cada dia al món i el consumidor hi cau de quatre potes davant aquestes mentides.

Per tant, cal remarcar que el consumidor és un dels causants de l'existència d'aquest sistema i és necessari que s'adoni de la realitat i es preocupi de l'origen dels productes que consumeix i del funcionament del sistema agroalimentari mundialment predominant. Necessitem accions de caire social, polític i agrícola que donin suport per iniciar el canvi de sistema. Necessitem un sistema agroalimentari que es preocupi per l'agricultor, per la concienciació i

el coneixement del consumidor i un sistema que preservi els ecosistemes agroecològics i sostenibles amb els entorns naturals. La població no valora la importància de l'alimentació per la nostra salut i posa per davant l'estil de vida que vol portar i les aparences envers la societat. Ens creiem el centre d'atenció i no ho som.

Amb aquesta necessitat apareix el concepte de la Transició Agroecològica. Té com a base la creació de models agroecològics i socials per ajudar als agricultors i consumidors a fer el pas cap a un sistema agroalimentari sostenible, respectuós amb el medi ambient i socialment just que ofereixi uns productes de qualitat, saludables per la població i que lluitin per mantenir els ecosistemes naturals i la diversitat cultural. És un procés complex on és necessari que s'estableixin diferents extractes a nivell d'escala (finca, tipus

de maneig, comunitat i societat local i major) i de dimensió (agronòmica i productiva, ecològica, social, cultural, econòmica i política. Té l'objectiu de desenvolupar canals de cicle curt de comercialització (producte fresc, de temporada i proximitat), garantir la producció i l'accés dels aliments saludables juntament amb serveis ecosistèmics i involucrar a les institucions locals perquè donin suport en aquest procés. També pretén articular l'activitat agrària en unió amb altres activitats de caràcter econòmic (economia circular) i els sectors professionals (educació, la sanitat, el ball, l'art, etc).

La transició actua a velocitat lenta mentre la problemàtica augmenta. A causa de les crisis econòmica-financera, el canvi climàtic i global (escassetat energètica, de materials i del petroli), la pandèmia i l'actual ocupació d'Ucraïna possibiliten l'acceleració del procés de transició cap a un metabolisme sostenible. La societat és un dels aspectes on l'agroecologia té més feina a fer; i els polítics no tenen interès a invertir per abordar les problemàtiques del sistema. Pels agricultors suposa frustració i desmotivació a l'hora de voler millorar el sistema.

Qui es beneficia d'aquest sistema són els majoristes, i manen sobre els agricultors. Això provoca que l'agricultor acabi abandonant la seva activitat agrària en qüestió. El pagès és infravalorat pel majorista, però també pel consumidor i la societat. Són fets que es poden observar a Mercabarna, mercat majorista de fruita i verdura de Barcelona, on es genera diàriament un gran volum de malbaratament alimentari, on molt es llença i no es reaprofitja. Fa temps que el sistema està en decadència, però es manté per interessos i beneficis d'uns quants. Quan ja no

“

Cal remarcar la feina de les Escoles Agràries de Catalunya, més concretament la de Manresa, i de l'Associació Era en la difusió de l'agroecologia i del canvi de paradigma en les pràctiques agrícoles.

”

es pugui sustentar el sistema de cap de les formes ho patirà la població, que és qui pateix sempre aquestes situacions.

Collita de pèsol manualment.

L'educació, tant a les escoles com en l'àmbit familiar, és el primer pas per revertir la situació actual i conscienciar a la població. No pot ser que el futur de la societat no tinguin coneixements sobre els aliments i el seu procés d'obtenció.

Molta gent pensa que el menjar surt de màquines o directament del supermercat. La falta d'educació i l'insistent ús de les tecnologies ha provocat la desconexió de la societat envers el sector alimentari i l'àmbit rural. Necessitem el suport dels agricultors, professorat i tècnics, ja que són els que tenen els coneixements necessaris per encaminar-se cap al procés de la transició agroecològica. El que necessitem és una població conscienciada i preocupada pel sector agroalimentari.

En definitiva, és important donar cabuda a un sistema diferent que tingui com a principal punt de base l'agroecologia, regenerar els ecosistemes, generar la visualització i la importància de l'agricultor dins del sistema i crear una societat consumidora conscienciada amb el sector agrícola. Són importants diverses pautes: l'educació de la joventut sobre l'agroalimentació a les escoles; polítiques que donin suport en la transició agroecològica i en la creació d'un nou sistema; necessitat d'una societat conscienciada amb la situació que viu el sector i lluitar pel canvi (es necessita a tothom per revertir la situació actual); donar suport als agricultors perquè facin el pas cap a la transició agroecològica; i fomentar a gran escala la transició agroecològica i la urgència d'iniciar aquest procés el més aviat possible.

Per finalitzar deixaré aquesta frase de reflexió: “Els pares no van apostar per salvar el futur de la nostra existència, però nosaltres no cometrem el mateix error. No es tracta de salvar el present, sinó de salvar el futur de les següents generacions. Necessitem començar ja”. 🌱

Grup Operatiu ECO-DE. Producció ecològica d'arròs en zones amb limitacions naturals com el Delta de l'Ebre.

Identificació i caracterització de males herbes.

Augmentar la competitivitat en el sector arrosser i en la seva producció ecològica en zones amb certes limitacions.

El Grup Operatiu ECO-DE pretén donar un impuls al cultiu ecològic d'arròs per preservar i millorar la biodiversitat en un ecosistema agrari d'alt valor natural i paisatgístic al Delta de l'Ebre. Aquest projecte ha estat impulsat pel sector arrosser del Delta de l'Ebre (cooperatives, federació d'entitats PRODELTA,

Per **Alfred Palma Guillén**
Col·legiat 4.947
Doctorand de la Universitat de Barcelona (Doctorat Industrial)
Director Tècnic (AGROSERVEIS.CAT)

comunitats de regants, ADV, IRTA). El projecte s'ha cofinançat a través de l'Associació Europea per la Innovació (AEI), Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda rural i sector arrosser del Delta de l'Ebre. Aquest finançament forma part del programa de desenvolupament rural de Catalunya 2014-2020 a través de l'operació 16.01.01 de cooperació per la innovació.

El projecte dona continuïtat al Projecte Organic Delta Rice on gràcies a l'impuls de tot el sector arrosser, l'any 2019 es va obrir una línia de recerca específica pel cultiu

ecològic de l'arròs al Delta de l'Ebre. Les línies d'investigació estan encaminades a donar resposta als aspectes agronòmics més limitants per la producció ecològica d'arròs. El principal limitant és el control de les males herbes que suposa el principal mal de cap dels arrossers tant d'ecològic com del sistema de producció convencional. L'execució dels assajos els realitza Agroserveis.cat SL, una empresa de serveis agraris focalitzada al cultiu de l'arròs i especialitzada en assajos d'experimentació. S'estan estudiant diferents estratègies pel control de les males herbes amb el sistema de sembra en inundació i sembra en sec. Aquestes estratègies integren pràctiques culturals, amb tècniques innovadores de sembra com "la goma d'esborrar" i diferents màquines pel desherbatge amb diferents modes d'acció mecànica.

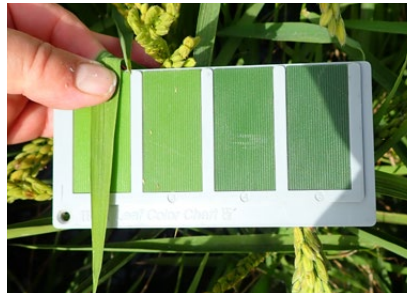
L'estació experimental I.R.T.A.

(Amposta) és l'altra empresa executora dels assajos i els seus treballs d'investigació estan focalitzats a l'estudi de les varietats d'arròs que tenen major capacitat per competir amb les males herbes, així com l'estudi d'estratègies de fertilització orgànica, control de malalties fúngiques (Piriculariosi) i plagues que afecten severament al cultiu. També s'està monitoritzant la biodiversitat a finques de producció ecològica (Riet vell) i comparant l'abundància de macro invertebrats i la seva capacitat de depredació sobre les larves de quironòmids, una plaga clau al cultiu de l'arròs i capaç de provocar danys totals en el moment de la sembra de l'arròs.

Un altre limitant agronòmic és la salinitat dels sols al Delta de l'Ebre, aquesta esdevé un condicionant a l'hora de definir estratègies de cultiu i pràctiques agronòmiques sobre el maneig de l'aigua, llaurat de terres, maneig de males herbes i tipologia de les sèmres i/o estratègies de plantat.

Els resultats innovadors del projecte han de ser pràctiques beneficioses per al medi i el clima i que a la vegada també s'encaminin a garantir la competitivitat del sector. Esperem que els resultats es puguin aplicar tant en cultiu d'arròs ecològic com en cultiu d'arròs convencional, disminuint així el consum de fitosanitaris i anant un pas més enllà de la condicionalitat pel que fa a la gestió del cultiu. Així es preten apropar i facilitar la producció d'arròs ecològic a l'agricultor. En aquest sentit, es compta amb la implicació i interès de les cooperatives arrosseres a Catalunya a l'hora de comercialitzar l'arròs ecològic. L'any 2021 es va realitzar la I Jornada tècnica de camp i el 28 de Juliol de 2022 es va realitzar la 2a jornada on tècnics, agricultors i la gent del territori té l'oportunitat de veure els camps d'experimentació i conèixer els avenços en recerca

aplicada en matèria de producció ecològica d'arròs. El projecte finalitza enguany i un dels objectius és l'edició d'una guia de bones pràctiques que orienti al pagès i reculli tots aquells aspectes agronòmics i administratius relacionats en la producció ecològica d'arròs.

Colometria de la fulla d'arròs.

SITUACIÓ ACTUAL DE LA PRODUCCIÓ ECOLÒGICA D'ARRÒS A CATALUNYA

El 95% de la superfície total de conreu d'arròs a Catalunya es localitza a les comarques del Baix Ebre i Montsià, amb unes 20.400 hectàrees i 144.000 tones anuals de producció. Les característiques edafoclimàtiques, la salinitat i l'altura de la capa freàtica fan que el cultiu de l'arròs sigui un monocultiu tradicional al Delta de l'Ebre. Actualment, la superfície destinada a la producció ecològica d'arròs no arriba a l'1%. Això és degut a la gran dificultat en què es troba el sector per a ser competitiu a l'hora de treure un rendiment viable i sostingut al llarg dels anys en les parcel·les on es cultiva arròs ecològic. El principal limitant en l'àmbit agronòmic és la competència que provoquen les males herbes al cultiu de l'arròs, que en casos extrems poden arribar a reduir les produccions d'arròs ecològic fins al 100%. En paral·lel, la indústria arrossera no és capaç de cobrir la demanda creixent del mercat on la sensibilitat dels consumidors cap als productes procedents d'agricultura ecològica va en augment. Aquest escenari obliga la indústria a importar arròs ecològic d'altres zones arrosseres,

incrementant l'impacte de les emissions de gasos d'efecte hivernacle i la petjada de carboni que agreugen els efectes del canvi climàtic.

ELS REPTES DEL FUTUR

El gran repte és la gestió integrada del control de males herbes en producció ecològica d'arròs. Amb la dificultat afegida de la falta de mà d'obra per birbar els arrossars que agreuja la situació actual dels arrossers. Birbar les males herbes dels arrossars és una tasca molt dura per les condicions de calor, humitat i el medi de terreny enfangat en què es dona. Normalment, la realitzen col·lectius de gent immigrant d'altres països (Índia, Pakistan, etc.) i no es troba gent disposada a treballar i que suporti les jornades laborals al camp. Les polítiques Europees per l'any 2030 (The green deal) focalitzen la reducció de pesticides i d'adobs de síntesi química pel seu alt impacte mediambiental, així com un augment de la superfície agrària dedicada a la PE. El Grup Operatiu ECO-de va un pas per davant i pretén poder donar resposta a totes aquelles qüestions tècniques que puguin sorgir davant d'un nou escenari productiu. A partir d'ara serà molt important fer valdre el producte (arròs) que té un preu baix, però un alt valor en tots els sentits, per això l'educació dels consumidors a l'hora de triar un paquet d'arròs és clau. És molt important començar a educar a la societat del consum de proximitat i si pot ser ecològic millor. Ara bé, si el producte no és ecològic millor que sigui de proximitat que sigui ecològic, sobretot si aquest ha estat importat d'altres zones fora de Catalunya.

LA PROMOCIÓ DEL 1962 ES TORNA A REUNIR

Aprofitant la millora en la situació pandèmica, el mes d'octubre del 2021, vam reiniciar les trobades anuals, amb més força i ànims que mai.

Va tenir lloc a Salitja, comarca de La Selva, i l'objectiu va ser conèixer la Granja Mas Bes, de la família Viñolas, que des de fa quatre generacions es dedica a la producció lletera.

L'explotació ha evolucionat en funció del pas i necessitats dels temps. La Granja compta amb més de 1.000 caps de bestiar, dels quals uns 550 són vaques lleteres d'alta genètica. Totes elles

allotjades en semi estabulació i amb una gran sala de munyir.

Tots els purins es reciclen mitjançant una instal·lació industrial per produir electricitat per a la mateixa explotació, al mateix temps que es redueix a mínims la possible contaminació.

Juntament amb altres granges tenen un conveni amb una important empresa lletera del sector per comercialitzar

la producció làctia; en l'etiquetatge del bric figura el nom de les granges subministradores de la llet.

Però l'activitat de la granja també s'ha ampliat a noves vessants complementàries: elaboració de productes artesanals, agrobotiga i turisme rural.

En aqueix sector disposen d'un museu de la pagesia, aula per explicar la vida pagesa i l'activitat ramadera a grups i especialment a alumnes d'escoles, restaurant amb productes de la granja i allotjaments rurals. Amb tot això es completa el cercle de producció i comerç de productes agraris i de pluriactivitat rural en plena natura.

Per part del nostre grup, un cop visitades les instal·lacions, aprofitarem el servei de restauració i una vegada més vam dedicar una llarga estona a records, anècdotes, convivència, reforçar l'amistat i preparar la trobada següent.

LA PROMOCIÓ DEL 1972

Aquest passat 11 de març els integrants de la promoció del 1972 vàrem celebrar el nostre 50è aniversari. A tots ens sembla que la nostra és la millor promoció de la història, però ben segur que la nostra és de les més “unides i compromeses” i explicaré el perquè.

La quinzena llarga de membres de l'especialitat d'horticultura i jardineria, en acabar aquella primavera del 72, ja vàrem quedar que ens trobaríem el dia de Nadal a la nit en tant és una data que no oblidés i la gent escampada pel territori torna al seu “corral”. I així va ser durant un bon grapat d'anys, en el crec recordar Bar Atticus a tocar del carrer Urgell, molt a prop de la nostra estimada Escola d'Agricultura en el marc de l'Escola Industrial, on ens trobàvem per fer un cafè i xerrar de com ens anàvem les coses.

I van anar passant els anys i si van afegir primer les nostres parelles que a poc a poc van ser les nostres dones i érem un bon gruix, senyal que en teníem prou ganes de veure'ns, i amb el temps dues coses canviaren; s'incorporaven companys d'altres especialitats i en la dècada dels vuitanta decidirem entaular-nos i sopar com sempre amb les parelles.

Fins que en arribar el 25è aniversari vam decidir fer-la més grossa i va consistir en una gran trobada de companys de totes les especialitats en la mateixa Escola (gràcies, Carles Bernat i Xavier Martínez per la vostra col·laboració en aconseguir els llistats), amb tots els professors que poguessin

i volguessin (gran assistència si contempleu la foto en la porta d'entrada). Vam passejar per les instal·lacions de tota l'Escola molt a prop del seu trasllat a Castelldefels, amb l'afegit de comentaris creuats pels professors i direcció, per acabar-ho amb un bon àpat i obsequis pels assistents, en un restaurant proper de l'Escola. Sempre a tocar del simbòlic carrer Urgell!

I d'aquesta manera varen anar continuant les trobades anyals, amb un parell de variables importants. Una, que cada any es feia en un lloc diferent del territori organitzat per un company de la terra i dos que el format va canviar per millorar en tant ja passàvem tot el dia junts amb visita cultural/agrícola el mati i àpat al migdia en comptes de sopar. Ens feiem grans...

Ens hem passejat any darrere any per les terres de Lleida, Tarragona, Girona i Barcelona i només la pandèmia ens va

fer frenar. Dos anys sense veure'ns que vam compensar amb els cinquanta anys d'aquest 2022 que el vam celebrar al cap i casal amb visita turística per la ciutat i un bon àpat al Port Olímpic regat pel cava dels amics de la promoció del Penedès i records pels assistents.

Sempre ens hem mogut al voltant de 35 a 40 persones comptant les parelles de molts de nosaltres. Aquest aniversari vàrem arribar a 45. I aquest és el motiu de la continuïtat sense cap mena de dubte. Ara ja no som companys de promoció, som realment una molt bona colla d'amics i l'únic que ens entristeix és quan ens traspassen alguns amics a qui sempre tenim un record etern.

Tenim intenció de documentar tots aquest any que hem estat junts i que millor que l'edició d'un llibre amb totes les imatges que s'han estat fent. A tal d'exemple 4 imatges que es van entregar en els presents el dia de la celebració. 📷

FORMACIÓ

CURS COORDINADOR DE SEGURETAT I SALUT A LA CONSTRUCCIÓ

La Demarcació de Barcelona ha organitzat aquest curs en línia als mesos de maig i juny. Els assistents han adquirit la formació necessària per portar a terme funcions de coordinador d'obra per garantir el compliment del Reial decret 1627/1997, de 24 d'octubre, pel qual s'estableixen les disposicions mínimes de seguretat i salut en les obres.

JORNADES

LA FERTILITZACIÓ A PARTIR D'UN MOSTREIG DE SÒL

La Demarcació de Barcelona va organitzar aquesta jornada tècnica en línia el passat 26 de gener. L'objectiu de la jornada ha estat recordar quines són les principals consideracions a tenir en compte a l'hora de planificar la fertilització dels cultius segons el Decret 153/2019, i es va explicar com fer un bon mostreig de sòl, ja que és la base per a poder planificar raonadament.

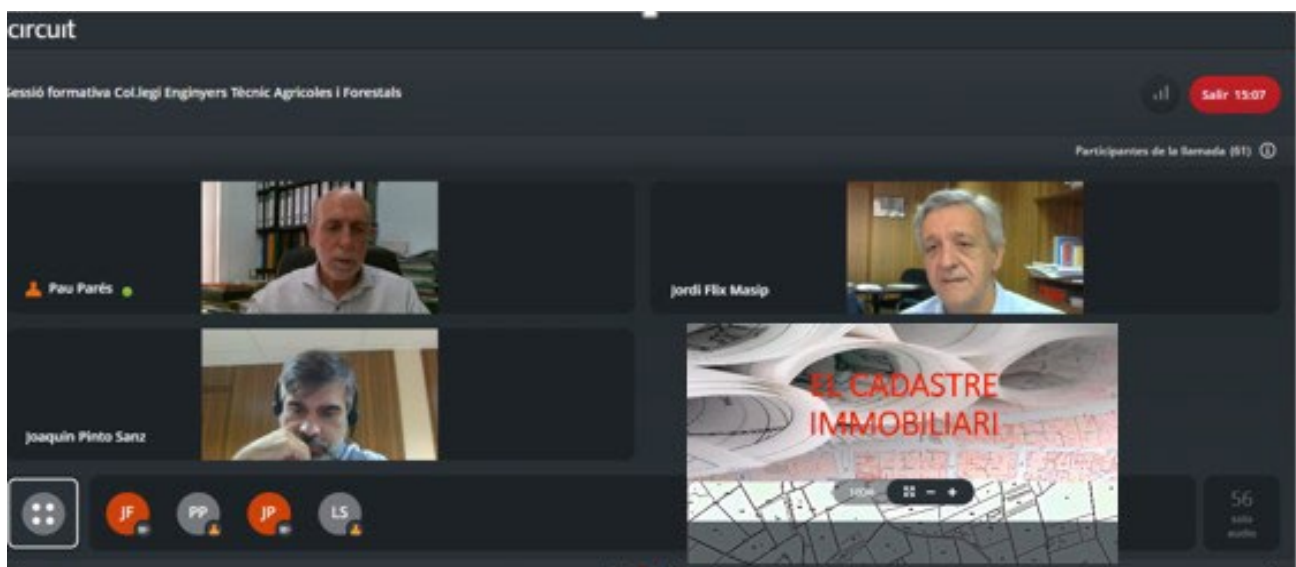
La jornada va ser presentada pel president de la demarcació, Sr. **Pau Parés** i van participar la Sra. **Núria Canut** i el Sr. **Ramon Serra**, tots dos de l'Oficina de fertilització i tractament de dejeccions ramaderes del DAC, per parlar sobre la necessitat de planificar la fertilització, com fer un bon mostreig de sòl i com establir una estratègia de fertilització partint del mostreig de sòl.

Va haver-hi més de 100 persones connectades.

JORNADES

JORNADA SOBRE CADASTRE

La Demarcació de Barcelona va organitzar aquesta jornada tècnica en línia el passat 1 de juny.

La jornada va ser presentada pel president de la demarcació, Sr. **Pau Parés** i va participar el Sr. **Jordi Flix**, gerent regional del Cadastre de Catalunya, que ens va parlar sobre els conceptes i les

característiques generals del cadastre i el conveni de col·laboració entre el CETAF i la Direcció General del Cadastre. També va participar el Sr. **Joaquín Pinto**, enginyer de munts de l'àrea de rústica que va explicar la gestió cadastral i el Sr. **Manel Perez**, enginyer agrònom de l'àrea de rústica, que va

explicar la coordinació cadastre-registre i la valoració cadastral, valoració de construccions i cultius i la Llei 11/2021, de 9 de juliol, de mesures de prevenció i lluita contra el frau fiscal (valor de referència).

Va haver-hi una vuitantena de persones connectades.

PREMIS

PREMI TREBALL FINAL DE GRAU

El passat 17 de juny, la Demarcació de Barcelona va atorgar el premi al millor treball final de grau que porta com a títol *Estudi de l'epidemiologia de Xylellafastidiosa a Mallorca sobre cultius susceptibles mitjançant l'anàlisi molecular de vectors*, realitzat per la **Miquela Alomar Oliver**. El premi va ser lliurat pel president de la Demarcació, **Pau Parés**, en el marc de l'acte de graduació de l'Escola d'Enginyeria Agroalimentària i de biosistemes de Barcelona.

FIRA DE EEABB-UPC

FORUM BIOENGINY

Després de dos anys degut al Covid, ens tornem a retrobar amb els alumnes.

La Demarcació de Barcelona va estar present el passat mes d'abril al Fòrum Bioenginy, organitzat pels estudiants de l'Escola d'Enginyeria Agroalimentària i de Biosistemes de Barcelona.

El Fòrum Bioenginy té l'objectiu de

posar en contacte els estudiants dels graus en enginyeria i màsters de la Universitat Politècnica de Catalunya amb les empreses i institucions del sector agroalimentari i dels bioprocessos.

DINARS DE GERMANOR

DINAR DE SANT ISIDRE

La Demarcació de Barcelona torna a celebrar la Festivitat de Sant Isidre després de dos anys d'ajornaments per la situació sanitària.

El passat catorze de maig es va celebrar la Festivitat de Sant Isidre amb un dinar de germanor. L'acte va tenir lloc al Restaurant Oller del Mas situat al municipi de Manresa. Els assistents vam poder gaudir d'una visita al mateix celler de l'Oller del Mas, passejar per les vinyes i acabar degustant algun dels seus vins.

El dinar va ser presidit per l'alcalde de Manresa, Il·lm. Sr. **Marc Aloy**, pel director dels serveis territorials d'agricultura a la Catalunya central, **Josep Arderiu**, per la

degana del CETAFc, **Montse Bas**, pel president de la Demarcació de Barcelona, **Pau Parés**, pel president de la Demarcació de Tarragona, **Santi Llubra** i en representació de l'ICEA, **Eduard Vidal**.

A l'inici de l'acte es va donar la benvinguda als nous col·legiats d'aquests 3 últims anys i el president de la Demarcació els va lliurar el diploma de col·legiació.

Els actes van continuar amb l'homenatge als companys que han

assolit els **25 anys de col·legiació** amb el lliurament d'una insígnia, i els companys que han celebrat els seus **50 anys de col·legiació** amb el lliurament d'una placa commemorativa per part del president de la Demarcació i la degana del Col·legi.

Abans de finalitzar l'acte es va fer el reconeixement a dos companys que ja no hi són entre nosaltres i que durant molts anys han aportat molt al nostre col·lectiu. Ells són l'**Eduard Subirà** i en **Josep Oriol Comas**.

PREMIS

MILLOR PROJECTE
FINAL DE CARRERA

Enguany es va celebrar la 27ena edició dels premis als millors projectes finals de carrera de grau en Enginyeria Agroalimentària atorgats per la demarcació de Girona del Col·legi. El premi va ser per al treball *Projecte d'una indústria alimentària productora de llet en pols desnatada i sencera instantània a la zona industrial de Montfullà, Bescanó, de la Sra. Oujdan Hajjaj El Imrani*. Com cada any, se li va lliurar un xec de 300 € i una placa commemorativa. El tribunal, format per membres de la Junta de Govern de la demarcació, de la delegació de Girona del Col·legi d'Agrònoms, dels SSTT de Girona del Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural i de l'Escola Politècnica Superior de la UdG, va fer especial esment a la qualitat del treball tant en l'aspecte tècnic, com en l'aspecte formal.

CURSOS I JORNADES DE LA DEMARACIÓ

CURS DEL TEMARI ESPECÍFIC AL COS D'ENGINYERS TÈCNICS
AGRÍCOLES DE LA GENERALITAT

Jointment amb les demarcacions de Barcelona i Lleida vam organitzar aquest curs, en línia i que va començar l'abril i va finalitzar l'octubre del 2021. Van ser 60 temes del temari específic que va requerir 50 professors, grans professionals, que, conseqüentment, van elevar el nivell del curs i, per tant, va gaudir de bones valoracions per part dels inscrits.

JORNADA. NOU CODI ESTRUCTURAL

El 29 de juny de 2021 es va aprovar el Reial Decret 470/2021 pel qual s'aprova el codi estructural, reglamentació que regula les estructures de formigó, d'acer i mixtes de formigó-acer, tant d'edificació com d'obra civil, i que substitueix l'anterior Instrucció de Formigó Estructural EHE-08 (aprovada pel Reial Decret 1247/2008, de 18 de juliol) i la Instrucció d'acer estructural EAE (aprovada pel Reial Decret 751/2011, de 27 de maig). Aquest nou reglament va entrar en vigor el 10 de novembre de 2021. Des de la demarcació de Girona es va creure necessària aquesta formació i la vam realitzar el 13 d'abril per videoconferència, de manera gratuïta només per als col·legiats de Catalunya. El professor va ser el **Sr. Antoni Blázquez Boya**, professor d'Estructures del grau en Estudis d'Arquitectura de la UdG a més de soci fundador de Blázquez Guanter SLP, consultors d'estructures. L'enquesta posterior va mostrar una valoració molt positiva per part dels assistents.

JORNADA PRÀCTICA. LES MILLORS TÈCNiques DISPONIBLES (MTD)

El 8 de juliol del 2021 es va celebrar aquesta jornada en línia i gratuïta només per als col·legiats, amb molt bona acollida i assistència per part de tècnics d'arreu de Catalunya. Des del Col·legi ens consta, ja fa temps, que molts dels nostres col·legiats estan preocupats per l'aplicació pràctica de les MTD i la disparitat de criteris i d'interpretacions que es van generant, la qual cosa comporta quantiosos dubtes i confusions. Per això vam demanar al Sr. Albert Avellaneda, cap de la secció de les Millors Tècniques Disponibles de la Direcció General de Qualitat Ambiental i Canvi Climàtic, la seva participació en aquesta jornada per poder aclarir dubtes.

CURSOS I JORNADES DE LA DEMARACIÓ

JORNADA.

REGISTRE ELECTRÒNIC DE TRANSACCIONS I OPERACIONS AMB PRODUCTES FITOSANITARIS (RETO)

El 28 de gener del 2022, dins de la proposta de la Junta de Govern de Catalunya del Col·legi de les jornades "Parlem amb experts", la demarcació de Girona, aprofitant que el secretari de la Junta de la demarcació i vicepresident de Fedisprove, Sr. Josep M. Poch és bon coneixedor d'aquesta normativa, va fer la proposta de tractar el tema de l'entrada en vigor del RD 285/2021, de 20 d'abril, és a dir la implementació del RETO (Registre Electrònic de Transaccions i Operacions amb Productes Fitosanitaris).

La jornada, especialment dirigida als operadors i als tècnics competents, va intentar donar resposta als dubtes més freqüents. (Què és el RETO? A qui afecta? Per a què serveix? Quines mesures conté? Què caldrà fer? Com s'ha de fer?). A més de Josep Mª Poch, va intervenir el Sr. Jordi Giné, cap del Servei de Sanitat Vegetal del Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural. Tots dos van respondre tots els dubtes que es van plantejar que no van ser pocs. Més d'un centenar de persones van assistir a la jornada.

■ CURSOS I JORNADES DE LA DEMARCACIÓ

**CRITERIS TÈCNICS A
COMPROVAR PER LES ENTITATS
AMBIENTALS DURANT
EL PROCÉS DE CONTROL
AMBIENTAL EN LES ACTIVITATS
RAMADERES**

Arran de les múltiples consultes que van rebre per part de tècnics, Aucatel (Entitat Ambiental de Control) es va posar en contacte amb la demarcació de Girona del Col·legi per proposar una xerrada informal per tal d'explicar tots els canvis normatius i criteris tècnics a comprovar durant el procés de control / inspecció ambiental en les activitats ramaderes. Com no podia ser d'una altra manera la demarcació va accedir-hi, tenint en compte sempre les necessitats dels nostres col·legiats. El 8 d'abril el Sr. **Josep Andreu Golobardes** d'Aucatel va explicar, en línia, els processos d'inspeccions en temes d'acústica, lumínica; CAE (Control Atmosfèric d'Emissions), compliment de les MTDs, i verificacions de les basses per l'emmagatzematge a les explotacions. Va ser un exercici molt interessant i pensem que molt valuós per als tècnics de la nostra demarcació que s'hi dediquen. Rel d'aquesta xerrada, va sorgir un dubte rellevant pel que fa a la manera de procedir en el dimensionament de fosses de purins en porcí d'engreix: es donava per suposat que s'acceptava 1,2 m³/plaça/any, i les empreses que han d'inspeccionar les granges només accepten 1,65. El Col·legi va realitzar les oportunes gestions per aclarir el tema, i se'ns va informar que des del DACC s'està preparant un decret, proposant, entre altres, 1m³/plaça/any. Es desconeix la data en què el decret veurà la llum.

■ ALTRES ACTES

AMB LA UDG

La demarcació de Girona forma part del patronat de la Politècnica Superior de la UdG, que és l'entitat que enllaça la universitat i les empreses gironines. El patronat organitza anualment un fòrum industrial on les empreses es donen a conèixer als estudiants i aquests fan el mateix amb les empreses. Enguany, el 27 d'abril, la nostra demarcació va participar amb un estand en el XXIII Fòrum Industrial, per primera vegada de manera presencial. L'endemà vam ser convidats a les Jornades d'Orientació Laboral en l'àmbit agroalimentari (programades dins del Fòrum Industrial), el nostre company i membre de la Junta de Girona, el Sr. **Marc Simon** va explicar als col·legiats la seva experiència laboral i la necessitat de la col·legiació dins de l'exercici de la professió. Des d'aquí volem agrair l'atenció que el coordinador de la carrera de grau en Enginyeria Agroalimentària, Sr. **Joan Pujol**, sempre ens dispensa, convidant-nos a aquest acte.

**AMB LA TAULA DE L'ENGINYERIA
JORNADA. ENERGIES RENOVABLES A LA PRÀCTICA**

Amb la Taula de l'Enginyeria, de la que en formem part, vam organitzar aquesta jornada en línia i gratuïta, el 17 de maig, per acostar les energies alternatives verdes en els seus casos més pràctics. Es va parlar de Biogàs amb el Sr. **Joan Viñolas** i el Sr. **Joan Soler**, d'energia fotovoltaica amb el nostre company Sr. **Francesc Camps**, de geotèrmia amb el Sr. **Ignasi Herms**, de Biomassa amb el Sr. **Ramon Vergés** i amb el Sr. **Pau Teixidor** sobre comunitats energètiques. La jornada va tenir una boníssima assistència.

CELEBRACIÓ DE SANT ISIDRE

Aquest maig vam poder tornar a reunir-nos per a celebrar Sant Isidre. Enguany s'havia de fer al Pla de l'Estany i per això es va preparar una volta a l'Estany de Banyoles amb barca, posteriorment, ja en el restaurant, el Sr. **Martí Canadell** (pagès de la comarca i estudiant d'enginyeria agroalimentària) ens va explicar la seva aventura de donar la volta al món en recol·lectora de cereal. Es va celebrar el dinar al restaurant La Carpa i es va homenajar els companys que durant els anys 2020, 2021 i 2022 van complir els 25 i 50 anys de la seva col·legiació.

RELACIONS INSTITUCIONALS

EL COL·LEGI PREMIA ELS MILLORS TREBALLS FINALS DELS GRAU D'ENGINYERIA AGRÀRIA I D'ENGINYERIA FORESTAL

La demarcació de Lleida va patrocinar un any més el premi al millor treball final de carrera, al que han concorregut els projectes defensats pels estudiants graduats en Enginyeria Agrària i Alimentària i en Enginyeria Forestal a l'ETSEA durant el curs 2020/2021.

Un cop valorats tots els treballs presentats, el 27 d'abril el jurat va adjudicar el premi de forma *ex-aequo*, repartint a parts iguals la dotació de

1.000 euros als dos guanyadors pels següents treballs:

- **Marc Capdevila**, graduat en Enginyeria Agrària i Alimentària, menció en Enginyeria Rural i Ambiental pel treball: *Projecte de transformació de reg a tesa a reg pressuritzat d'una finca de 7,5 ha de cultius extensius al terme municipal de Juneda.*
- **Adrià Duaigües**, graduat en Enginyeria Forestal, pel treball: *Projecte de transformació silvícola per a la prevenció d'incendis al terme municipal de Vilaplana.*

L'acte d'entrega del premi va tenir lloc el dia 10 de juny durant els actes de celebració de la festivitat de Sant Isidre que la demarcació de Lleida va fer a l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Agrària.

PREMIS

COMPROMESOS AMB EL PREMI DEL LLIBRE AGRARI

La demarcació de Lleida continua compromesa amb l'organització del premi del Llibre Agrari i de l'Article Tècnic Agrari participant un any més com a patrocinadors i membres del jurat en el certamen que organitza Fira de Lleida, gràcies a això a la renovació el 2021 de la signatura del conveni amb Fira de Lleida, conjuntament amb el Col·legi d'Agrònoms, el Col·legi de Veterinaris i la participació de Caixabank.

Van actuar com a membres del jurat en representació del col·legi, els col·legiats Francesc Clarisó i Isabel Perea, assessors de la Junta de Govern de la demarcació. L'acte d'entrega dels premis, al que va participar el president de la nostra demarcació, Josep Dadón, va celebrar-se en el marc de la cloenda de la Fira de Sant Miquel, resultant guanyadores les següents obres:

- **Plagas agrícoles**, escrit per Ferran García i Francisco Ferragut i editat per

M.V. Phytoma-España ha estat el guanyador de la 50a edició del premi del Llibre Agrari, dotat amb 3.000 euros.

• **Philaenus spumarius: Una nueva estrategia para reducir sus poblaciones**, escrit per diversos autors i publicat el febrer de 2021 a la revista tècnica Phytoma España, s'ha endut la 6a edició del premi de l'Article Tècnic Agrari, amb una dotació econòmica de 1.000 euros.

Cal afegir que aquesta edició la presidència del jurat va recaure en el nostre col·legi, i que va coincidir amb el 50è aniversari del Premi llibre agrari, que es va commemorar amb una sèrie d'actes als quals va estar convidat el nostre col·legi. Així, entre altres activitats vam participar en el Seminari 100 anys d'Agricultura i Alimentació: de la Revolució verda a les tecnologies de finals del segle XXI, juntament amb els diferents col·legis professionals patrocinadors del premi.

PREMIS

PREMIEM LA INNOVACIÓ EN MAQUINÀRIA AGRÍCOLA

Renovem la nostra col·laboració amb Fira de Mollerussa amb la signatura d'un conveni pel patrocini del Premi de Maquinària Agrícola de la Fira de Sant Josep i la participació com a membres del jurat del premi, per un període de 4 anys. Aquesta edició l'empresa guanyadora va ser Tallers A. Miquel de Sidamon, per un carretó contrapesat elèctric d'altres prestacions. L'entrega del premi es va fer el dia de la Comarca a l'estand de l'Ajuntament de Mollerussa, assistint en representació del Col·legi el vicepresident, Òscar Agustí.

PREMI A LA MILLOR POSTAL DE NADAL

A finals d'any la demarcació va convocar un nou Concurs de postals de Nadal per trobar la postal que felicitaria les festes als nostres companys i companyes. Aquesta passada edició vam constatar un èxit de participació amb 23 nens i nenes que van presentar les seves originals creacions de temàtica nadalenca. El guanyador d'aquesta edició va ser el nen Pau Barons, que es va emportar una tauleta digital com a premi. A causa de les restriccions per seguretat sanitària vam haver de prescindir de la festa que oferim a tots els nens i nenes per entregar el premi, però tots els petits van rebre a les seves llars un obsequi per agrair la seva participació.

ASSEMBLEA

ASSEMBLEA GENERAL ORDINÀRIA A LA DEMARCACIÓ DE LLEIDA

El 22 de març va tenir lloc l'Assemblea General Ordinària de la demarcació de Lleida que es va realitzar per videoconferència com a mesura de precaució sanitària per la Covid. Seguint l'ordre del dia es va aprovar l'acta de la darrera Assemblea General, celebrada el 25 de març de 2021, es va presentar la memòria d'activitats i l'informe anual del president, així mateix es va procedir a l'aprovació dels comptes de 2021 i a l'aprovació dels pressupostos per al 2022. Posteriorment, es va nomenar la Junta Electoral que ha de conduir el procés electoral previst per a la tardor d'enguany.

CONVENIS

MÉS SERVEIS PER ALS COL·LEGIATS

La demarcació de Lleida des de l'any passat ha estat negociant amb un ventall d'empreses i marques de proximitat acords per tal d'oferir als nostres col·legiats una sèrie d'avantatges afegits a la col·legiació. Així, hem aconseguit afegir nous convenis que oferiran la possibilitat d'accedir a serveis de diferents empreses amb unes condicions més avantatjoses que les generals. Entre els nous convenis

aconseguits els darrers mesos del 2021 hi figuren els signats amb entitats bancàries com el Banc de Santander i Caixabank; acadèmies de formació com General d'Estudis o Inlingua; així com l'acord amb la Denominació d'Origen Protegida de l'Oli de Les Garrigues que a finals d'any van aprofitar molts col·legiats per portar a les seves llars un excel·lent oli nou de la preuada varietat arbequina.

CONVENIS

RENOVEM EL CONVENI AMB L'INSTITUT DE RECERCA BIOMÈDICA DE LLEIDA

A finals de juliol va tenir lloc la signatura de renovació del conveni que el Col·legi té amb l'Institut de Recerca Biomèdica de Lleida. Josep Dadón, com a president del Col·legi de Lleida, d'una banda, i Joaquim Bosch, responsable de promoció de l'IRB, d'altra van signar el conveni de col·laboració per quart any consecutiu, demostrant el compromís del nostre col·legi amb la recerca biomèdica com a motor dels avenços mèdics i biològics en benefici de la salut i benestar de la població.

CELEBRACIONS

FESTA DE RETROBAMENT AMB UN SANT ISIDRE MOLT ESPERAT

El 10 de juny la demarcació de Lleida va reunir en el marc de la sala d'actes de l'ETSEA els seus col·legiats i col·legiades per celebrar l'esperada festa de Sant Isidre, després de dos anys d'ajornaments per culpa de la pandèmia. Va ser una edició especialment emotiva, d'una banda, per reunir en un acte d'homenatge tants companys i companyes de promoció, motiu sempre d'alegria i il·lusió, i d'altra, per coincidir amb el 50è aniversari de creació de l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Agrària a Lleida.

Així ho van posar de manifest en els seus parlaments de benvinguda el president de la demarcació, Josep Dadón; la degana del Col·legi, Montserrat Bas; i el director de

l'ETSEA, Jordi Graell que ens va oferir una presentació repassant els 50 anys de trajectòria de l'Escola; un reconeixement sens dubte a totes les persones que han format part de la història d'èxit i de creixement de l'Escola, de la que tots els presents ens vam sentir testimonis i participants. L'acte també va comptar amb presència institucional, amb l'assistència de Ferran Accensi, en representació de la Diputació de Lleida i David Melé, representant l'ajuntament de Lleida.

El moment més esperat de l'acte va consistir en el merescut homenatge als companys i companyes que van rebre el seu diploma commemoratiu i la insígnia de d'argent o d'or els col·legiats de 25 i 40 anys de col·legiació, respectivament, i una placa

commemorativa els companys amb més de 50 anys de trajectòria col·legial.

Durant la celebració es va fer entrega del premi a un dels guanyadors del concurs al millor treball final de grau, que es va repartir ex aequo entre els dos millors treballs. Va assistir a l'acte d'entrega Adrià Duaigües, graduat en Enginyeria Forestal, pel projecte de transformació silvícola per a la prevenció d'incendis al terme municipal de Vilaplana.

En finalitzar l'acte tots els assistents van poder gaudir d'un sopar a peu dret amb un deliciós refrigeri als jardins de l'ETSEA.

En definitiva, va ser una jornada festiva de companyonia amb un esperat retrobament que ens va il·lusionar a tots.

■ NORMALITAT

S'ha obert parcialment la seu de la Demarcació per permetre l'atenció personalitzada. Al mateix temps es referma la utilitat de la comunicació online en les diferents gestions dels col·legiats, així com l'àmplia utilització del xat, què permet trametre i mantenir informacions puntuals, normes legals, ofertes de feines i totes les notícies professionals i socials d'interès col·legial.

DIADA DE SANT ISIDRE

Represa d'aquest tradicional sopar, després de la pausa obligada dels darrers anys. Uns quaranta col·legiats i familiars van compartir l'acte, en el decurs del qual es va imposar la insígnia d'honor del Col·legi al Jaume Pinyol, premiant la llarga trajectòria professional i empresarial i les moltes col·laboracions organitzant jornades al seu celler per tastar i divulgar els vins i olis de les terres de Montsant i Ribera de l'Ebre.

TRES PROTAGONISTES

Tres col·legiats han estat presents en els mitjans de comunicació i activitats públiques durant les darreres setmanes.

La **Gisela Andrés**, actualment secretària del Col·legi de Catalunya, va ocupar la secció de "Col·legiada del mes" a la revista del *Consejo General de Colegios de I.T.A.* Va palesar el nombre creixent de dones en la professió i en els col·legis, no sols en treballs tècnics sinó també en l'elaboració de projectes, assessorament gerencial i càrrecs directius en empreses del sector. També remarca la necessitat d'incorporar més dones en llocs representatius.

■ FORMACIÓ I JORNADES TÈCNIQUES

TAMBÉ S'HAN REINICIAT ALGUNES DE LES PREVISIONS DEL PROGRAMA ANUAL.

La *Jornada Sòls & Vins* va estar dirigida per la companya de junta, Elisabet d'Anguera, en el local del CERAP de Riudoms, que amb freqüència acull actes del Col·legi. Va explicar la relació entre el caràcter del sòl i les característiques dels vins; per practicar es va encetar un tast de vins de les DO de Tarragona i d'altres regions, que va donar lloc a interessants comentaris i aportacions.

S'ha col·laborat amb altres entitats en la difusió i realització de jornades sobre "Territori i infraestructures", "COVID i canvi climàtic" i "Agricultura de precisió".

El mes de novembre es va realitzar a Vinyols i els Arcs un taller sobre el tast d'olis de la DOP Siurana, corresponents a la collita del 2021. Es van explicar les característiques d'olis procedents de diferents molins de la zona i la influència de les condicions climatològiques de la campanya en la seva qualitat. La jornada va tenir doble finalitat, tècnica i social.

Al celler del company Jaume Pinyol va tenir lloc una jornada de contingut polièdric. Participació en un taller d'elaboració d'aiguardents, visita al jardí ecològic temàtic de BIOGrundi, realitzar el taller de gastronomia popular, inclosa la truita amb suc de Darmòs, i explicació de les característiques constructives d'un rellotge de sol. Com acte tècnic i social es va fer el mes

de març un recorregut, amb col·legiats i familiars, pel Parc de les Olors i el Parc Agrari de Reus, commemorant el Dia de la Terra. Es tracta de l'antic i molt apreciat Camí de la Boca de la Mina, que ha estat recuperat i restaurat per l'ajuntament de Reus; la visita va ser guiada pel cap dels serveis de jardineria, Xavi Lladó.

Coincidint amb el Dia Mundial dels Boscos, també el mes de març, es va fer una visita comentada al Bosc Micològic de Poblet.

El mes de maig es va assistir i promocionar la presentació del llibre *Essències*, de la divulgadora i formadora gastronòmica, Mariona Quadrada.

La darrera activitat va ser el taller de tast de vins i arquitectura, visitant diferents cellers "Catedrals del vi", de construcció emblemàtica, tastant els vins que produeixen.

Elisabet d'Anguera va ser escollida pel *Ministerio de Agricultura* per participar en una sèrie d'entrevistes i de vídeos que formaran part del projecte "Aldeanas del siglo XXI". En aquest projecte també hi participen algunes agricultores i empresàries de la província. L'Elisabet, endemés d'ETA és enòloga, formadora i ambientòloga. Recorda les dificultats dels seus primers anys, ja que les dones no eren gaire apreciades en treballs tècnics i encara menys en els cellers. Està satisfeta de l'esforç i la lluita continuada que les ha permès assolir el total reconeixement professional i personal.

Joan Gamundi va presentar el seu tercer llibre de memòries sobre els treballs que realitzaven els grups de gestió del Baix Camp en el desenvolupament de noves tècniques, el control econòmic de l'explotació i el treball en equip. En aquesta ocasió va ser el grup d'Alforja. A l'acte hi van assistir exmembres d'aquell grup acompanyats de les seves famílies i d'alguns fills que han continuat mantenint l'empresa agrària. També va estar present una nombrosa representació d'amics i de col·legiats, alguns dels quals havien treballat, com ell, en el Servei d'Extensió Agrària.

▮ ASSEMBLEES I JUNTES DE GOVERN

ASSEMBLEES GENERALS I JUNTES DE GOVERN

El dia 28 d'abril es va celebrar l'Assemblea General Ordinària, durant la qual es va llegir la memòria de les activitats dutes a terme a la nostra demarcació durant l'any 2021, es van presentar els balanços i es van aprovar els pressupostos per a l'any 2022.

Al llarg de l'any s'han realitzat diverses reunions de Junta de Govern de la demarcació, durant les quals s'han

tractat els diferents temes pertinents.

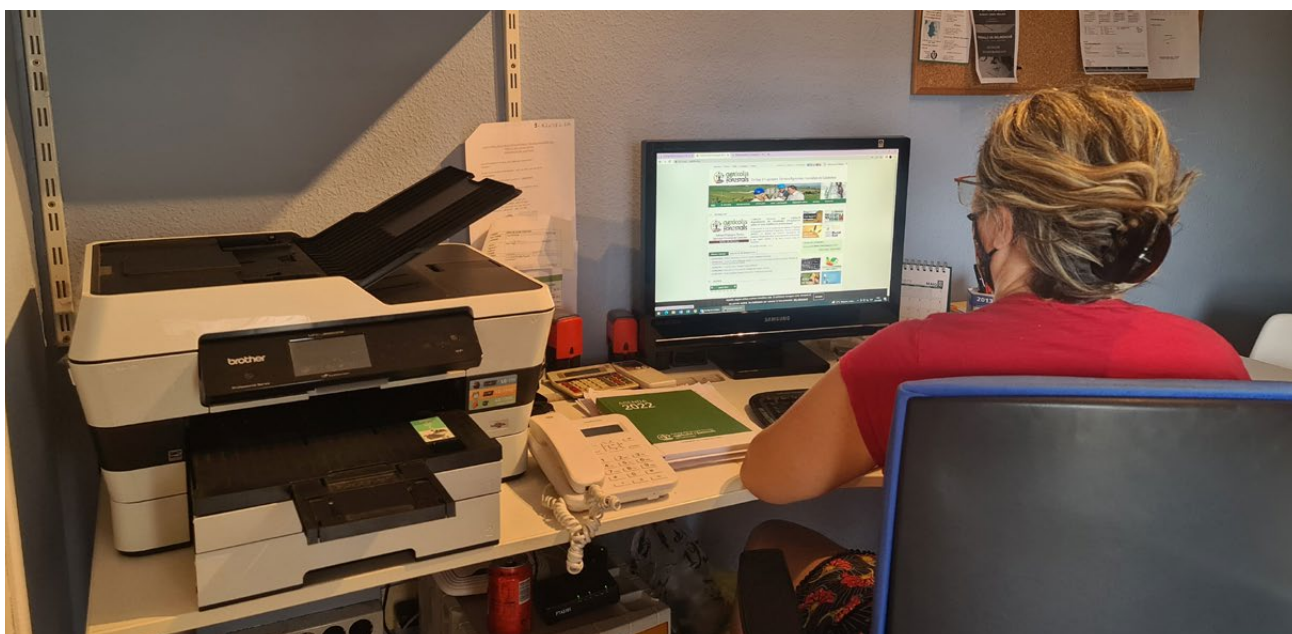
Les reunions de Junta de Govern i l'Assemblea General s'han celebrat de forma telemàtica.

Actualment, a la demarcació de Tortosa-Terres de l'Ebre hi ha un total de 103 col·legiats i s'ha observat un lleuger augment dels treballs visats respecte l'any anterior.

L'horari d'atenció al col·legiat per

part de la secretaria tècnica, continua sent els dimecres al matí de forma presencial i els dimecres a la tarda de forma telefònica.

Aquest any no s'ha celebrat el tradicional sopar de Sant Isidre a causa de la pandèmia. Desitgem que el 2023 el puguem celebrar amb normalitat i ens posem al dia amb l'entrega d'insígnies pels vint-i-cinc anys de col·legiació.

Camprodon, el tresor de la vall

Al cor dels Pirineus, aquesta petita localitat gironina, és una de les més visitades de tot Catalunya pels amants de la muntanya i de l'esport. El Pont Romànic és un dels seus llocs més emblemàtics de la localitat. Allà es fusionen el riu Ter i el Ritort, el que converteix la vila en un indret amb nombroses fonts, més d'una quinzena, repartides a dins i fora del nucli urbà.

A Camprodon podeu visitar també la casa on va néixer el pianista Isaac Albéniz, el monestir de Sant Pere o l'antiga Fàbrica de galetes Birba. Precisament, la gastronomia és un altre dels punts forts de Camprodon i el visitant no pot marxar sense fer un petit tastet dels embotits o formatges típics de la zona. Els amants del senderisme o de la natura poden visitar la roureda de Can Pascal i el passeig de la Font Nova i el de Maristany. A la vila pertanyen també els pobles de Rocabruna i Beget, aquest últim de visita imprescindible, ja que és considerat, i amb raó, un dels pobles més bonics de Catalunya.

Cervera, la vila amb més misteri

Establerta damunt un turó, la capital de la Segarra va ser un important bastió defensiu i encara avui se'n conserva una part de l'antiga muralla. Si us dirigiu al centre de la vila pel carrer Major trobareu carrers estrets que el travessen i barris en pendent, per ajustar-se a la carena. A més, podreu endinsar-vos literalment en l'estructura medieval de la ciutat si us atreviu a recórrer el carreró de les Bruixes –un cartell de ferro forjat n'indica l'entrada des del carrer Major–.

El nom li escau la mar de bé, ja que passa just per sota de les nobles cases del centre històric de Cervera, el que fa que sigui ombrívol, estret i sinuós i realment convida a pensar en un passat de bruixes i aquelarres. De fet, aquí és on va néixer i se celebra cada any el famós Aquelarre de Cervera. És un lloc realment màgic.

La Universitat, un edifici monumental i considerada una de les construccions més destacades del barroc català, és un altre dels llocs que cal visitar.

Està situada molt a prop d'una de les entrades de la vila i va ser inaugurada per Felip V després de clausurar la resta d'universitats catalanes el 1714 per premiar d'aquesta manera la fidelitat de la ciutat durant la Guerra de Successió.

Tastets de llengua

CENTRE DE NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA DE BARCELONA (CNL)
Delegació de l'Eixample
C. Calàbria, 66, 2n
08015 Barcelona
eixample@cpnl.cat
Tel.: 934 512 445
www.cpnl.cat

Gràcies al conveni de col·laboració entre el Centre de Normalització Lingüística (CNL) de Barcelona, Delegació de l'Eixample, i el Col·legi d'Enginyers Tècnics Agrícoles i Forestals de Catalunya, us oferim aquest espai a la revista per tractar qüestions lingüístiques d'interès per als col·legiats.

Els parlants s'empoderen

L'any 2012 el Centre de Terminologia **TERMCAT** establia que la forma adequada per traduir la paraula anglesa *empowerment* era *apoderament*, com també que el verb relacionat *to empower* s'havia de traduir per *apoderar* o *apoderar-se*.

El **TERMCAT** desestimava així *empoderament* i *empoderar(-se)*, a partir de les vacil·lacions sorgides a l'hora d'expressar en una paraula el fet que "una persona o un grup social aconseguixin la força o els mitjans necessaris per a enfortir el seu potencial en termes econòmics, polítics, socials o laborals", tal com ho defineix el mateix **TERMCAT**.

En aquests darrers anys, i malgrat

aquesta decisió, alguns mitjans de comunicació han optat per utilitzar normalment les formes *empoderament* i *empoderar* (de vegades alternant-les amb *apoderament* i *apoderar*) i algunes veus expertes han criticat la proposta per la poca precisió dels termes (no és igual *una dona apoderada* que *una dona empoderada*).

A més, la realitat és que, en aquesta qüestió, els parlants s'han empoderat i, durant aquests anys, han fet créixer notablement l'ús d'*empoderament* i *empoderar*, mentre que *apoderament* i *apoderar* s'han vist arraconats.

Aquests fets, juntament amb la presa de posició a favor d'*empoderament* i *empoderar* d'alguns serveis lingüístics

universitaris i del portal lingüístic de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals és a dir, han comportat que el Consell Supervisor del **TERMCAT** reconsiderés la seva decisió i resolgués que les formes desestimades el 2012 es convertissin en el neologisme preferent per designar aquest procés. Es mantenen, però, les formes *apoderament* i *apoderar(-se)* com a sinònimes. Les raons que addueixen són, resumint, que es tracta de paraules ben formades en català (com *empaquetar* o *emmagatzemar*) i que són més precises. Si voleu veure'n la justificació completa, podeu consultar l'entrada *empoderament* a la Neoloteca del **TERMCAT** (<https://www.termcat.cat/ca/neoloteca>).

Com s'escriuen els compostos?

La paraula *agroforestal* és un compost format pel terme grec *agros* 'camp, terreny' i el mot llatí *forestalis* 'relatiu o pertanyent als boscos', i vol dir estrictament 'relatiu o pertanyent a les plantacions agrícoles i forestals'.

Però no volem parlar aquí de la definició d'aquest mot ni tampoc dels àmbits de treball als quals s'aplica. En aquest *Tastet* volem referir-nos, només, a l'escriptura dels compostos en català.

Per explicar-nos per què *agroforestal* s'escriu tot junt, hem de recórrer a la regla sobre ortografia dels mots compostos de l'*Ortografia catalana* de l'Institut d'Estudis Catalans (OIEC).

I què diu aquesta regla?

• Escriurem aglutinats (junts i sense guionet!) la majoria de mots compostos i prefixats:

a. Els compostos formats a partir

de mots catalans: *fotointerpretació, aiguamoll, aiguaneu, alçaprem, usdefruit*... Però, atenció!, amb guionet si el primer element acaba en vocal i el segon comença per *r*, *s* o *x*: *de soca-rel, cama-sec, gira-sol, escura-xemeneies*...

b. Els compostos cultes construïts amb formes prefixades acabades generalment amb *i* o *o*: *silvicultura, planifoli, asteriformes, imparipinnada, microtopografia, borealpina, biomassa, al-lelopatia, biodiversitat*...

En aquest cas, l'accent gràfic només es manté al segon formant, si és que n'ha de portar. Fixeu-vos també que, en general, no doblem les lletres *r* o *s* de l'inici del segon element (*extraradi, fitosanitari*); en canvi, sí que la doblem els compostos que contenen *raquio-*, *reo-*, *rino-*, *rinco-*, *riz-* i *rodo-*: *ornitorrinc, micorrizogen*... I els compostos amb les terminacions

-rràfia, -rràgia, -rrea, -rrexí, -rrinc i *-rroide*: *hemorràgia, diarrea, hemorroide*...

c. Els manlleus (paraules preses d'altres llengües) adaptats al català: *vademècum, exlibris*...

• Escriurem amb guionet la resta de casos (*nord-oriental, xino-xano, ciència-ficció*...), però en volem comentar concretament un:

a. Els termes d'especialitat en què algun dels elements és un símbol: *omega-3, àcid D-lisèrgic*...

• Escriurem separats del tot els conjunts de paraules en què el segon element és una especificació del primer: *mal de cap, a preu fet, neu perpètua, blat de moro, camí ral*...

Podeu consultar l'*Optimot* i l'OIEC en línia sempre que us calgui resoldre algun dubte ortogràfic.

1 / 6

Aquest número és indicatiu del risc del producte. Així, 1/6 és indicatiu de menys risc i 6/6 és indicatiu de més risc.

Indicador de risc aplicable a la gama dels comptes Expansió PRO

Banco de Sabadell, S.A. es troba adherit al Fons Espanyol de Garantia de Dipòsits d'Entitats de Crèdit. La quantitat màxima garantida actualment pel fons esmentat és de 100.000 euros per dipositant.

PUBLICITAT

Oficina

900 500 170

app Banc Sabadell

sabadellprofesional.com

01139406 - 350010 - Banco de Sabadell, S.A., av. Óscar Esplá, 37, 03007 Alacant. Inscrit en el Registre Mercantil d'Alacant, tom 4070, foli 1, full A-156980. NIF A-08000143

**Treballem
en PRO dels
PROfessionals.**
**Per això
t'abonem fins a
60€* en la primera
quota de col·legiat.**

B Sabadell
Professional